

CONSILIUL NAȚIONAL, COMITETUL ȘI GUVERNE ÎN EXIL

Vestea constituirii Consiliului Național Român ne-a întinerit cu 25-30 de ani. De acolo de unde se vor fi aflând, răsar umbrele Generalului Rădescu, Gafencu, Tilea, Augustin Popa, Romulus Boilă, cu care am desbătut și noi în acele timpuri îndepărtate ideea Reprezentanței Românești în Exil. La drept vorbind, Consiliul Național a venit în discuție mai târziu, prin 1953-56, oarecum vag și numai cu Gafencu și cu Tilea. În schimb de la început, din 1948 până mai deunăzi, în 1957, "Comitetul Național" s'a situat pe un plan de controversă permanentă.

Originea fostului "Comitet Național" este bizară. Trecem peste Comitetul prezidat scurt timp de Generalul Rădescu. Ne oprim la Comitetul D-lui Vișoianu, care a durat nominal un sfert de secol. Teoria după care D-l Vișoianu a reconstituit Comitetul la sfârșitul anului 1950 este pe cât de complicată pe atât de curioasă. Dl Vișoianu considera Constituția din 1923 în vigoare și în Exil. Regele, dacă are dreptul să însărcineze o persoană cu formarea Guvernului, cu atât mai mult poate indica pe cineva să înjghebeze un erzaț de guvern, adică un "Comitet Național". "Cine poate mai mult poate și mai puțin", prescrie un principiu de Drept. La baza Comitetului trebuiau să stea numai partidele democratice și puteau fi cooptate persoane independente agreeate de ele. Grupul Legionar era eliminat din oficiu ca nedemocrat, în ciuda declarațiilor dlui Sima de adeziune la Democrație. În fond, cu toată baza exclusivă a Partidului Național-Tărănesc ultra-democratic în timpul lui Măniu, Mihalache și Madgearu, noul "Comitet Național" apărea ca o încercare de refacere în exil a vechiului Stat oligarhic. Un Stat miniaturizat și hibrid, în parte cu vechea tradiție brătienistă după care Parlamentul depindea de Guvern și nu Guvernul de Parlament, iar pe de altă parte cu o factură prezidențială convertită după moravuri încă mai degenerate posterior, într'un sistem neo-carlist-antonescian fără Parlament. Acest Mini-Stat de foști funcționari aciuaiți pe unde se asigurau salarii și drepturi la pensie luase un aspect baroc cu fațada "Comitetului Național". Regele, reținut mai mult cu sila, se redusese de bună voie la starea din timpul minoratului, adică tutelat de o Regență instituită de data aceasta de "Free Europe" cu Stephertson, Wiesner și Leiserson. Din galanterie nu vom numi pe cele trei egerii ale acestei Regențe "ad-hoc". Cu toată invocarea vechii Constituții, Regele abdicase încă odată "in petto", lăsând pe Dl Vișoianu în postura de Președinte-Conducător. Regele era doar o umbră evocată din oportunitate în patronajul "Comitetului Național".

Tot atât de inconsistent se proiectau partidele politice în compoziția "Comitetului Național". În afară de Partidul Național-Tărănesc, cu totul fictivă era participarea Partidelor Național-Liberal și Social-Democrat. Cei care aveau titluri să le reprezinte fuseseră puși de o parte, ca și Grupul Legionar, de departe cel mai numeros și mai influent în Exil. "Comitetul Național" figurant în numele unui Rege absenteist și al unor partide fără prezență efectivă, născut din eprubetă și vivotând sub cortul de oxigen al lui "Free Europe", n'a avut nicio bază în Exilul Românesc. Cu revendicarea Democrației dar în fapt ca negare a Democrației, acest Comitet, lovit de anemie pernicioasă din naștere, a răposat după 25 de ani în indiferența generală a diasporei românești. Marea majoritate a Exilului n'a simțit, din lipsă de contact, nici existența nici moartea unui Comitet Național.

Nu vom trece sub tăcere și faptele bune ale "Comitetului Național". În afară de memorii, de note de protest și de manifestări, în nume propriu sau în rând cu "Adunarea Națiunilor Captive", devenite din nefericire rutinare și fără efecte, sub patronajul "Comitetului Național" s'a înregistrat o merituoasă activitate informativă și culturală. La activul fostului "Comitet" se înscriu două mensuale, unul în limba franceză, celălalt în română, o revistă culturală anuală, mai multe volume editate, conferințe și colocvii sub egida "Institutului Universitar Carol I". Pe teren caritativ și social, nu știm dacă și "Caroman"-ul intră în sfera "Comitetului Național". Dar toate acestea sunt prea puțin pentru un "Comitet Național", confruntat cu ce s'a făcut din inițiative personale sau în comun, cu proprii și puține mijloace, fără "Buget" anual de la "Free Europe" și fără [www.National-Exilului.ro](http://www.National-Exilului.ro)

super-pase, n-avea cum prinde rădăcini în Exil. Cu toată reputația de inteligenț și de om cu experiență a Dlui Vișoianu și cu toate bunele intenții, desigur, ale celorlalți membri, "Comitetul", fără concursul elementelor creatoare, nu putea fi eficient; în loc, să însumeze forțe, el a fost un factor de diviziune în Exil. Astfel, pasivul întrece cu mult activul fostului "Comitet Național".

După ce "Comitetul Național" s'a resorbit în neantul de unde fusese smuls cu un sfert de secol înainte, a reintrat în discuție problema unei adevărate reprezentanțe a Românilor din exil. De data aceasta s'a pornit cum trebuia de la început, dacă se urmărează un criteriu cu adevărat democratic, cu proiectul unui Consiliu Național Român. Cu uimire însă vedem cum împotriva acestui proiect democratic, câțiva puțini având spre părerea noastră de rău pe dl Rațiu din Londra ca protagonist, încearcă să resusciteze teoria Dlui Vișoianu de acum aproape 30 de ani. Acest mic grup susține iarăși validitatea Constituției din 1923, cu prerogativele "Majestății Sale Regelui", adaptate la Exil. Așa povara remanențelor din România mică sau mare strivește imaginația câtorva cu evocarea altor timpuri când Regele chema la Cotroceni sau la Peleș și însărcina pe Lascăr Catargiu, pe Mitiță Sturza, Carp, Ionel Brătianu, Generalul Averescu, Valda, cu formarea unui guvern. Tot așa acum "Majestatea Sa" în exil poate să însărcineze pe cineva (pe cine?) cu formarea unui nou "Comitet Național"!

Mai întâi, care "majestate"? De ce nu l-or fi lăsând în pace pe bietul om de la Geneva, care nu aspiră la altceva decât să scape definitiv de Români! A mărturisit-o mai pe ocolite încă din Octombrie 1951 cu interviewul din "Daily Mail" apoi mai direct față de cunoscuți și iarăși nu prea de mult, cu un alt interview într'un ziar elvețian. Ex-Regele Mihai nu mai primește nici pe partizani. Nici car nu mai lasă, de câțiva ani, să fie citit mesajul convențional de Anul Nou! Atunci de ce acești puțini îi tot dau zor cu "M.S. Regele" ca singurul îndreptățit să decidă cine să reprezinte Exilul Românesc? "M.S. Regele" s'a lepădat efectiv în sine însuși de Coroană și nu mai vrea să știe de nimeni și de nimic. Numai cine-știe-ce promisiuni l-ar mai convinge poate să gireze alt "Comitet Național". Și ce fel de "Comitet Național"? De data aceasta sunt discriminate nu numai elementele legionare, dar și partidele politice cu ce au mai rămas în Exil. Năluca Comitetului defunct s'ar reîncarna într'un Comitet cu o bază încă mai îngustă și mai repudiată ca în 1950, de marea majoritate a Exilului Românesc. Grupul din jurul D-lui Rațiu să fie într'atât de lipsit de imaginație încât să nu găsească altceva mai actual și mai bun?

O altă teorie o găsim menționată printre rânduri de dl Traian Popescu în revista "Carpații" din Madrid. După această teorie nu e nevoie să ne mai gândim la o nouă Reprezentanță în Exil. Reprezentanța o avem de mult și de-a gata, cu "Guvernul de la Viena", nedesființat și recunoscut pe vremuri de mai multe țări. Teoria poate ține în picioare din punct de vedere juridic. Un guvern recunoscut fie numai de o singură țară suverană, beneficiază de un statut internațional. Ba chiar, d-l Traian Popescu a omis recunoașterea cea mai importantă: a înseși Puterilor învingătoare. Când Misiunea Diplomatică Consulară la Berlin a Guvernului Național a fost internată după Legea Cohen în Iulie 1945 la Hotel Eden din Bad-Gastein în rând cu celelalte Misiuni Diplomatice, Guvernul Național Român a fost recunoscut ipso facto de Invingători. Lista afișată cu sigiliul Departamentului de Stat american, enumerând Reprezentanțele Guvernelor Germaniei, Japoniei, Ungariei, României, Slovaciei, Croației, este atestatul oficial al recunoașterii Guvernului Național Român cu un "Habeas Corpus" internațional. Ce a urmat apoi cu internarea la Glasenbach și cu exonerarea de oricare culpe de către Comisia Instructorie de la Nürnberg, e confirmarea nu numai a Statutului Internațional dar și a unui statut moral la baza Guvernului Național.

Și e adevărat, "Guvernul dela Viena" nu s'a desființat formal niciodată. Din punct de vedere juridic deci supraviețuirea Guvernului Național poate fi luată în considerație. Dar din punct de vedere politic? Mai întâi Dlui Traian Popescu îi scapă un lapsus elocvent cu "Guvernul dela Viena". Un lapsus care poate spune mult. "Guvernul dela Viena" înseamnă rostul și sediul la Viena, în corelație indisolubilă cu conjunctura din ultima fază a războiului. "Guvernul dela Viena" și-a pierdut de mult sediul de acolo, odată cu dispariția conjuncturii de atunci. În consecință, fără reședința și motivarea din acea conjunctură, nu mai poate exista și nu mai există "Guvernul dela Viena". Este iarăși adevărat, că un Guvern în Exil își poate schimba reședința în anumite condiții. În care condiții? În primul rând

azil și de reședință, să-l recunască măcar tacit și cel puțin să-i tolereze un minimum de acțiune. În sfârșit, Guvernul în Exil să fie compus din personalități cu oarecare credit și nume. "Guvernul dela Viena" în majoritate legionar, era totuși mai mult sau mai puțin, să zicem, un "Guvern de coaliție". Pe lângă cei cinci legionari se alăturaseră un fost ministru în Guvernul Iorga și fost Primar al Chișinăului, fruntaș al "Uniunii Agrare" a lui Argetoianu, un Conferențiar universitar, cunoscut dramaturg și literat, membru de seamă al partidului Național-Creștin și un general brevetat de Stat-Major, Comandant de Divizie. Toți aceștia, legionari și nelegionari, aveau o anumită notorietate și îndreptățire de a figura într-un Guvern în Exil și chiar în Țară. Dintre cei opt membri ai Guvernului dela Viena, cinci nu mai sunt în viață. Au mai rămas Președintele, cel mai tânăr, trecut de 72 de ani, Locțiitorul, de altfel azi de altă orientare, în vârstă de aproape 86 de ani și Ministrul de Externe, de 93 de ani. În practică a rămas deci numai președintele, nu știm în ce stare de sănătate. Și acum câteva întrebări. Conjunctura națională și internațională este favorabilă unui Guvern Național în Exil ca cel dela Viena, de altă dată? Care Țară ar da drept de reședință, ar recunoaște și ar lăsa în oarecare libertate un Guvern în frunte cu Dl Sima? Există personalități destul de notorii dispuse să colaboreze la completarea "Guvernului de Coaliție" ca acel dela Viena, prezidat de Dl Sima? Și în general este azi posibil undeva, în lumea liberă, să fie admis un Guvern în Exil, chiar pe baza cea mai largă și mai democratică? La aceste întrebări poate răspunde Dl Traian Popescu singur. Un Guvern în Exil nu poate fi clandestin. Ca să existe și să fie posibil de luat în considerație trebuie să aibă cel puțin o adresă poștală cunoscută și stabilă. "Guvernul dela Viena", la a cărui existență și abilitare am contribuit și noi cu ceva, să fie lăsat la rosturile sale în istorie. Ar fi bine ca totuși Dl Traian Popescu să reflecteze, ca și Dl Rațiu, eliberat de superstițiile regaliste, la ce și cum ar putea folosi "Consiliul Național", despre care vom trata în continuare.

Ca în dilema despre ce a fost mai întâi, Cuvântul ca în Evangelie sau Fapta ca în "Faust", tot așa și în Exil nu se știe încă cine primează, Consiliul sau Comitetul Național? Câțiva comentatori confundă voit sau din nebagare de seamă "Consiliul Național" cu "Comitetul Național". Confuzia aceasta servește unora ca să încerce discreditarea ideii de "Consiliu Național" înainte de a fi înfăptuită. Raportul între Consiliul Național și Comitetul Național poate fi stabilit după două versiuni contrarii. În cea dintâi, Consiliul Național e un organ facultativ dependent de Comitet, ca "Adunarea Consultativă" la Alger, creată de "Comitetul Francezilor Liberi" al Generalului De Gaulle. În cea de a doua versiune, "Comitetul Național" emană de la "Consiliul Național", după modelul Constituției elvețiene. Nu mai revenim asupra tipului de Comitet Autocratic fără niciun Consiliu ca al Dlui Vișoianu, bîzuit numai pe nimbul unei Coroane spectrale. Și curios, Dl Faust Brădescu, ideologul Dlui Sima (îl rugăm să fie convins de lipsa oricărei intenții de diminuare), pe urmele aceleiași confuzii între Consiliu și Comitet, pare să creadă îndreptățită origina Comitetului autocratic în prerogativa regală, ca D-nii Vișoianu și Rațiu. "Se afirmă deschis și fără remușcări - scrie dl Brădescu, în acelaș număr din "Carpații" - că noul Comitet Național, continuarea celor anterioare (sublinierea dlui Brădescu) se va constitui fără pecetia regală (idem). Or, dacă legitimitatea (sublinierea noastră) celor anterioare era asigurată prin sancțiunea regală, iar cel de acum va fi format fără pecetia Regelui, nu vedem cum noul Comitet va putea lua ființă fără asentimentul domnesc". Să fie dl Brădescu atât de regalist încât să nu ia în seamă abdicările perpetue ale Ex-Regelui Mihai? Atacurile ținesc alături, căci nu e încă actuală formarea unui Comitet Național. În iunie a fost anunțată doar compunerea în parte a Consiliului Național, care urmează a fi completat treptat. Consiliul Național se constituie în spirit democratic autentic, pe baze considerabil largite, fără discriminări, de la partide politice la Instituții culturale, Asociații și personalități din Exil.

Este adevărat, comunicatul pomeneste de legitimitatea adusă de partidele politice "care au exprimat voința națională în România liberă" și în Exil. Legitimitatea adusă de partide e o materie ce trebuie cercetată cu mare băgare de seamă în Exil. După Raymond Aron, legitimitatea democratică este reprezentativă, deci de ordin electoral. După această teorie, avem un criteriu nebulos, cu ultimele alegeri din Decembrie 1937, acum 41 de ani. Alegerile de atunci s'au efectuat destul de liber, datorită pactului defensiv Maniu-Codreanu-George Brătianu și Argetoianu. În ultima cursă electorală s'au desprins trei partide impor-



care împreună cu celălalt Partid Liberal, al lui George Brătianu, ar fi atins aproape cota fatidică de 40%; Partidul Național-Tărănesc cu peste 20% și 86 de deputați; Partidul Totul Pentru Țară cu aproape 16% și 66 de deputați. Partidul Social-Democrat, dacă ne amintim bine, n'a ajuns nici la 3% și a obținut un număr neînsemnat de mandate. După criteriul electoral din Decembrie 1937, legitimitatea democratică este reprezentată în mari proporții de cele trei partide importante: Național-Liberal, Național-Tărănesc și Totul Pentru Țară, și într-o măsură mult mai redusă de Partidul Social-Democrat.

Dar în aceste patru decenii s'au petrecut multe în Țară și pe glob. România a trecut prin două dictaturi în vechiul Stat, printr'un război mondial pierdut și până azi prin "Dictatura proletariului", regim totalitar absolut în cadrul Internaționalei comuniste, care a distrus toate așezările vechi societăți. Nu știm încă și nu e ușor de știut ce constelație socială și economică va lăsa după sine regimul comunist. Max Weber notează în rând cu alții conexiunea între sistemul economic și competiția electorală. E greu de prevăzut cu ce partide politice ar vota azi și mai ales mâine un corp electoral eliberat de teama cauzată de un regim polițist. O țărănie, redusă de la 80% la circa 40%, nu mai există cu originalitatea de altă dată. Nici nu mai poate fi probabil vorba de Țărănie ci de un proletariat agricol desrădăcinat din sate, cu ochii pe orașe. Se pune deci întrebară ce ecou ar mai avea un Partid Tărănesc în această populație pseudo-rurală fără conștiință țărănească. Aceeași întrebare se pune dacă un Partid Liberal și mai găsi destul loc în noile pături de mijloc.

Extinderea păturii muncitorești pe planul Națiunii ar părea să deschidă un viitor mai sigur Partidului Social-Democrat după un model germano-scandinav. Dar câte ni se spune însă de mulți nouveniți, termenul de "socialism" e cu totul discreditat și Românii nu vor să mai audă de el, cu tot ce se cuprinde în Regimul Republicii "socialiste". Numele de Social-Democrat poate da loc la confuzie cu "socialismul" Democrației Populare. Social-Democrația cu tot ce reprezintă, va fi poate adusă să acționeze sub alt nume într-o Românie liberă.

Rămâne acum de cercetat ce rost ar avea Partidul Totul Pentru Țară. Ne pare cert, după toate cele auzite din Țară, că Poporul Român în totalitate aspiră la un Stat de Drept, cu pluralismul Democrației Occidentale. Cel puțin în primii ani după regimul de teroare stalinistă, Statul Român va fi greu de guvernat. Populația scăpată din cleștele poliției represive, va cădea probabil în cealaltă extremă și va vedea un exces în orice act de autoritate. Situația aceasta ar putea fi evitată dacă Regimul de azi s'ar modifica și ar reda progresiv Poporului Român libertățile politice. În linie maximă, țelul Poporului Român este azi un Regim Pluralist într-o societate democratică. De altfel gândul libertății nutrit de Poporul Român se recunoaște într'un fenomen pe cale de generalizare, semnalat de scriitorul de limbă engleză Ernest Gellner, citat de Raymond Aron, după care mitul revoluției e înlocuit cu mitul liberalizării. Teza liberalizării, urmând pe Gellner, e aplicabilă atât în Europa de Est cât și în cea de Sud. Teza lui Gellner a fost verificată incontestabil, după Raymond Aron, "în Grecia, Portugalia și Spania, unde Democrația a fost restaurată fără tranziții revoluționare și prin intermediul disputelor electorale s'a revenit la regimul parlamentar".

În consecință, cum se înserează Partidul Totul Pentru Țară în perspectiva timpurilor viitoare? Partidul Totul Pentru Țară s'a constituit și atunci pe o schemă suplă, fără servituți ideologice prea rigide și în tot cazul pe marginea dogmelor strict legionare. Ca instrument politic, el punea la dispoziția Poporului Român un cadru amplu de integrare a cât mai numeroase fracțiuni din toate categoriile sociale și profesionale, de la pălmaș și muncitor cu ziua până la profesorul universitar și intelectualul subtil, aspiranți la o nouă orientare românească. Eclectismul său, înmănunchind idealuri naționale, pedagogice și sociale, de suveranitate și de măreție, îl apropie de "Adunarea Poporului Francez", creată de Generalul De Gaulle și re consolidată de Jacques Chirac. Partidul Totul Pentru Țară cuprinde în sine tot ce e modern politic și social și adaptabil la condițiile de mâine cu un program semi-prezidențial și semi-parlamentar adecvat fondului românesc, ca Golismul celui francez. Partidul Totul Pentru Țară poate corespunde în parte la tendințele electorale din România Post-Comunistă.

Cercetând mai în adâncime poziția formațiilor politice din trecut, și Partidul Național-Tărănesc cu marea extindere în mase din trecut, chiar și Partidul Liberal cu sumedenia de cadre, au reprezentat curente destul de diverse, care de

de altă dată, numite istorice, trecute printr'un proces de metamorfoză și întinerire, își pot găsi locul într'o nouă constelație politică. Astfel cele patru partide din Consiliul Național, dacă îndeplinesc condițiile de replantare în țară, pot acoperi o mare parte din suprafața electorală a României de mâine. Un mâine care poate fi încă foarte departe. Dacă nu le îndeplinesc, nu vor mai reprezenta nimic și vor dispărea definitiv ca oricare ficțiune. Partidele pretendente la legitimitatea democratică sunt constrânse deci să urmărească cu toată vigilența evoluția stărilor din România ca să aibă capacitatea de a dovedi îndreptățirea reprezentativă în cursa electorală când va veni timpul.

Dar revendicarea legitimității cu sau fără atribut, atrage o răspundere grea. În primul rând, ea nu trebuie confundată cu legalitatea. Legalitatea e conformitatea cu legea în vigoare în Dreptul Pozitiv. Legitimitatea își are rădăcini mai departe și mai adânci în prescripțiile dreptății, consensului și simțului comun din Dreptul Natural. Legitimitatea nu este totdeauna transferată din Dreptul Natural în Dreptul Pozitiv; ea nu coincide totdeauna cu legalitatea, ba uneori ele chiar intră în conflict, când Dreptul Natural se ciocnește cu Dreptul Pozitiv. Regimul lui Carol II. era legal, nu și legitim. O nouă legitimitate poate să prindă chiar din lupta contra legalității degenerată prin arbitrar în nelegitimitate. Am mai citat și în alte dați vechiul dicton din Dreptul Public francez: "Sortir de la légalité pour rentrer dans le droit". Noua legitimitate restabilește prin biruință și continuă legitimitatea uzurpată. În Septembrie 1940 o nouă legitimitate s'a ridicat alături de cea restabilită prin victoria contra nelegitimității lui Carol II.

Și Generalul De Gaulle a revendicat legitimitatea din prima zi în lupta aspră din Exil contra Regimului de la Vichy, Regimul Mareșalului Petain, considerat ca decăzut prin colaborarea cu Germania inamică. Cu revendicarea legitimității, Consiliul Național își ia angajamente grele. Mult mai grele în fond decât De Gaulle la 18 Iunie 1940. Atunci conjunctura venea în ajutorul acțiunii lui De Gaulle. Într'un război mondial clasic și frontal, război fațis pe viață și pe moarte, Puterile aliate aveau tot interesul să mențină o poziție a Franței printre beligeranții contra Axei. Cu toate vicisitudinile oricărui exil, De Gaulle a beneficiat tot timpul de tot felul de ajutoare. Ba mai mult încă, a găsit un sprijin în prejudecata favorabilă a "Stângei" mai ales pro-sovietice, în războiul contra "Fascismului". Cu totul alta e conjunctura de astăzi. Lumea se află și acum într'un război de proporții vaste și decisive, dar nu pe față. Un război latent, nevăzut, ipocrit, ascuns după nume false: "coexistență", "destindere", ba chiar "pace". Una din părți, Occidentul, e dominat de doctrina lășității: "Capul ce se pleacă, de sabie nu se taie". Și tocmai partea adversă, anticreștină, aplică învățătura îndrăznească a lui Hristos: "Vinde-ți haina și cumpără-ți sabie". Rusia renunță la făină pentru arme. Stânga pro-sovietică e aproape stăpână pe toate mijloacele de comunicație cu opinia publică și mult mai puternică decât atunci. Criteriile "Stângei" minoritare sunt preponderente în lume. Orcare organizații sau persoane efectiv anti-comuniste sunt bănuite de "fascism" și puse la index. Anti-comunismul autentic e ostracizat de o minoritate pro-comunistă, cu toată orientarea majorității silențioase. Dogma Occidentului oficial e până la noi ordine compromisul aproape necondiționat cu Blocul Sovietic. Într'un astfel de război mondial confuz se situează Exilul Românesc față de Regimul legal dar nelegitim din România. Ca să devină legitim, Regimul trebuie să revină la Dreptul Natural și să înapoieze Poporului Român drepturile uzurpate. Până atunci Regimul se prezintă cu un certificat fals de identitate.

Încă din Iulie 1961, într'un articol "România și R.P.R.", publicat de "Uniunea", organul unității românești din Germania în acel timp, scriam despre identificarea Exilului cu România. Scriam în acel articol că "Emigrația e singura care mai reprezintă o identificare cu România" (...), care "proiectează în exterior identitatea României" (...) și care, "cu toată lipsa de teritoriu și de mijloace, este o realitate românească, reprezentativă în libertate". Consiliul Național proclamă azi legitimitatea Exilului în condiții interne și externe ingrate. Vechii exilați au îmbătrânit. Noii veniți, în cea mai mare parte nu se gândesc decât la buna lor stare. Un spirit de delăsare și de scepticism s'a întins într'o bună parte a Exilului. Din afară nu e de așteptat, cine știe cât timp, un sprijin eficace. O acțiune efectivă în Exil necesită un ambient intern și extern prielnic și suficiente mijloace materiale. Consiliul Național e lipsit și de ambient și de mijloace materiale. [www.jurnalul.ro](http://www.jurnalul.ro)

reuși să-și dovedească legitimitatea și față de Țară și față de străinătate. Consiliul Național nu poate ajunge la dovada legitimității decât printr'o suferință cu abnegație și stoicism, cu un suflu constant într'o acțiune inteligentă, planificată pe lungă durată, metodică, fără întreruperi de ritm, cu înaintări progresive spre mobiluri posibile eșalonate pe o scară ascendentă, cu stimularea elementelor active, cu însumarea unui cât mai mare număr de exilați într'o solidaritate națională, cu un ecou corespunzător, expansiv și influent în țară, cu creșterea unui interes crescând prin relații și manifestări utile în străinătate. Consiliul Național nu e menit să se retragă într'un ungher unde să se pună la cale comploturi infantile și de unde să se lanseze sloganuri stupide, fără bază în realitatea internă și internațională. Consiliul Național trebuie să fie o platformă de opoziție națională cu greutate față de Regimul arbitrar din Țară. El își va fi dovedit legitimitatea când opinia din Țară îl va recunoaște ca purtător de cuvânt și când va fi căutat ca interlocutor privilegiat în străinătate.

Legitimitatea care porcede din Dreptul Natural cuprinde și legitimitatea democratică derivată din Dreptul Pozitiv și, ca atare, o depășește de departe. În fond Consiliul Național revendică legitimitatea majoră, cum reiese din textul comunicatului. Ar fi bine dacă acei nedumeriți sau înclinați spre contestare să se elibera mai întâi de confuzia între Consiliu Național și "Comitet Național", dacă vor de bună credință să știe ce este Consiliul Național. Comunicatul spune clar, un for, adică un loc public deschis conștiinței fiecăruia să mărturisească ce crede. Consiliul Național nu e un instrument în serviciul Partidelor comasate din oportunitate într'o coaliție pentru apărarea intereselor proprii. Partidele n'au nici precădere nici privilegii în Consiliu, sunt membre ca și persoanele. Nici măcar n'au majoritate în Consiliu. În comunicat, inițiatorii declară iarăși clar: "În cadrul acestui For orice preocupare partizană este exclusă". Pentru prima dată asistăm în acest lung exil la o desinteresare atât de manifestă într'o inițiativă de caracter public. Lista primilor membri stă mărturie. Membrii Consiliului provin din toate categoriile ideologice sau independente. Pe cei mai mulți inițiatorul, Dl. Penescu, nici nu-i cunoaște și nici nu știe dacă îi vor fi adversari sau prieteni. Căci Consiliul Național nu e un club ermetic de acoliți ca fostul "Comitet Național". Consiliul Național este un Parlament în sensul de la origină, adică un cadru al cuvântului liber, în care fiecare își spune părerea și își păstrează poziția proprie odată cu dreptul la opoziție. Oricine are dreptul la inițiativă, să facă propuneri, să respingă propuneri, să dezbată teme, să ridice în discuție probleme și persoane, să aprobe sau să desaprobe opinii și poziții ale Dlui Penescu, ale Național-Tărâniștilor, Liberalilor, Social-Democraților, Legionarilor și Independenților majoritari în Consiliu. Nu credem că ar fi ceva de obiectat, de oriunde, Programului național de la baza Consiliului. O singură condiție e pusă membrilor Consiliului Național: recunoașterea pluralismului democratic. Mai este cineva activ politic în Exil pentru "Führer-Prinzip" și pentru partid unic, contra pluralismului democratic? Dacă da, s'o spună față în față!

Nu înțelegem deci cum e posibilă întoarcerea la inter-discriminările absurde și la clișeele falsificate de acum 30 de ani. Ce rădăcini și ce eficiență ar avea un Consiliu Național cu eliminarea legionarilor, într'un exil animat aproape 100% de spiritul național? Aceeași cauză ar avea aceleași efecte. Nu e de ajuns experiența fostului "Comitet", auto-condamnat la singurătate într'un Exil Național? Aceeași lipsă de noimă o are respingerea Consiliului Național sub pretextul că prezența partidelor politice în frunte cu Dl. Penescu ar echivala cu recunoașterea Actului dela 23 August 1944 de către Exilul Național. Din ce text, din ce atitudine reiese o implicație sau măcar o cât de vagă aluzie la Actul dela 23 August? Unicul responsabil direct în Exil al Actului dela 23 August este Ex-Regel Mihai, care nu are nimic comun cu Consiliul Național. Mai toți reprezentanții partidelor în Consiliu erau ori prea tineri ori prea departe de teatrul de acțiune în 1944 ca să fie bănuți de un rol oarecare în Actul dela 23 August. Dl. Penescu nu aparținea clanului Niculescu-Buzești. N'a participat deci la complotul patronat de Palat. Dl. Penescu a fost tot atât de surprins de execuția precipitată a Loviturii de Stat dela 23 August ca Maniu, Mihalache, Titel Petrescu, Dinu și George Brătianu. Fruntașii Partidelor Democrate căzuseră de acord, cum vedem din documente, ca Armistițiul și deci răsturnarea de alianțe să le ducă la capăt pe răspunderea comună Maresalul Antonescu. Lovitura lui Niculescu-Buzești cu girul Regelui este o uzurpare a competenței partidelor, și vina lor este că nu mai puteau



ceul constituit pe baza loviturii de la 23 August. Exilul l-a recunoscut spontan ca un conducător în 1948 pe Generalul Rădescu, Șef al Marelui Stat-Major îndată după căderea Regimului Antonescu și, după scurt timp, Prim-Ministru, adică responsabil global de politica derivată din Actul dela 23 August. Dl Penescu a fost numai ministru, cu răspunderi limitate la ordinea publică. Nu vedem deci cum după 30 de ani poate fi contestat fostul ministru Penescu, când mult mai aproape de urmările evenimentelor de la și după 23 August, Exilul l-a recunoscut în unanimitate drept căpetenie pe fostul Prim-Ministru Rădescu. Și apoi, în 17 ani de temnițe comuniste, Dl Penescu a trecut îndeajuns printr'o catarsis ca să fie așezat, cu ideile sale juste, la un loc de frunte al Exilului. A trage la răspundere pe Dl Penescu pentru Actul dela 23 August este egal cu a face vinovați pe d-nii Iasinschi, Papanace și chiar Sima de "Rebeliunea" dela 21 Ianuarie 1941. A învinui Exilul Național de recunoașterea Actului dela 23 August odată cu participarea la Consiliul Național, înseamnă tot atât cât a atribui Partidelor Democratice adeziunea în corpore la Regimul Național-Legionar Antonescu-Sima. Evocarea continuă și fără rost în actualitate a Actului dela 23 August sau a "Rebeliunii", a "Crimelor Partidelor sau ale Legionarilor", este o căutare de ceartă gratuită sau cu cine știe ce mobiluri nemărturisite. Astfel, inter-discriminările sub felurite pretexte devin o monomanie sau o strategie anti-românească.

Nu știm cât vor mai dura Statele sclavagiste desgropate din antichitate și reînviat în era modernă de bolșevism în Europa de Est. Poate vor face loc unor State libere mai curând decât credem, poate mult mai târziu, în viitor. Liberalizarea va face poate un salt neprevăzut, poate va urma o cale lentă și grea. Exilul românesc trebuie să fie pregătit concomitent și pentru ipoteza accelerării evenimentelor și pentru perspectiva prelungirii servituților de azi încă mult timp. Inițiativele limitate nu au greutatea unei coaliții reprezentative. Exilul, ca să conteze înăuntru și înafară, trebuie să se organizeze pe o bază mai largă. Consiliul Național propune o formulă realistă pe măsura Exilului și după firea Românilor, individualiști și recalitrânți față de reglementări oficializate. Dar Poporul Român e paradoxal. Cu toate inhibițiile particulariste, vorbește cea mai unitară limbă din Europa. Pe planul reformelor sociale a precedat mult mari State occidentale. Pe plan politic a dat cu Partidul Liberal cel mai bine organizat partid din Europa de Est, cu Partidul Național-Țărănesc, cel mai întins în mase și cu Mișcarea Legionară, cea mai disciplinată și solidară comunitate națională. Exilul va recunoaște după exemplele din trecut necesitatea unei solidarități mai ample și deci rosturile și foloasele Consiliului Național așa cum a fost conceput. Consiliul Național nu este o înregimentare impusă de sus în jos. El are funcțiuni multilaterale dar complementare. Este o Agora adică Adunare a Poporului unde se desbat probleme de interes public, "deliberări -după îndemnul lui Salustiu- în spirit liber, degajat de pasiuni și vicii". Este un cadru de întâlnire a acțiunilor distincte și a inițiativelor personale sau asociate. Consiliul Național e o Alianță a eforturilor pozitive și un Ansamblu de articulare voluntare. Din experimentarea cu succes Consiliul Național poate deveni un Centru de coordonare și un emitent de indicații, consemne și până la urmă de directive considerate de majoritate ca oportune și liber consimțite. Consiliul Național nu stingherește pe nimeni în ceea ce vrea să facă, ci din potrivă încurajează la fapte.

Înainte de toate însă Consiliul Național e îndatorat să constituie o comunitate de cercetare și elaborare a unei strategii politice cu obiective îndepărtate și a unei tactice cu mobiluri imediate. Strategia și tactica politică depind de cunoașterea stărilor din lume și din Țară, precum de încercarea, fără ifose futurologice, de a prevedea ce înfățișare vor avea stările viitoare. Și curios, când un Grup din Paris a organizat un seminar pe tema României Post-Comuniste, preocupare cu adevărat indispensabilă pentru tot Exilul, s'au găsit câțiva și nu dintre cei mai proști dar proștiți de patimă, s'o critice ca... inoportună. Tot dintre aceștia se opun și la constituirea Consiliului Național.

Politica în știință și în practică este în funcție de numeroși factori, biologici, demografici, socio-economici, psihologici, culturali și mai ales geografici. "Politica Statelor stă în geografia lor", spunea Napoleon, reluând vechea idee de la Herodot. Și nu de mult Maurice Duverger confirma după atâția alții că "nimeni, Conservatori, Fasciști, Liberali, Marxiști, nu contestă dependența politicii de Geografie". Cu toată revoluția tehnologică și expansiunea în spațiu, Geografia și-a păstrat primatul. Politica Exilului trebuie deci să țină seama în

drumul Pan-Rusismului, dublat și întărit de energia Pan-Comunismului. Și nu mai există constelația din 1939, nici măcar din 1914. Nu mai răd față Rusiei nici Imperiile Centrale, nici Axa nici, ca mari Puteri, Franța și Anglia. Astăzi centrul de greutate opus Rusiei s'a transferat departe de Europa, peste Atlantic. Și cum spunea Ciu-En-Lai, "nu stinge focul apa de departe". Politica românească stă tot mai în dilema, cu ce ape se stinge sau măcar se reduce Incendiul Sovietic. Ca în toate strategiile complexe trebuie calculat cu ce mijloace se pregătesc ofensivele și se preîntâmpină ripostele adversarului. Am scris în mai multe rânduri în cursul celor 30 de ani trecuți și timpul o confirmă că în politica Exilului cea mai eficientă este arma Culturii. Duverger notează că "marxiștii dau o importanță din ce în ce mai mare Culturii ca Armă politică. Marxiștii atribue Culturii o influență și o autonomie crescândă în practica politică".

Exilul are nevoie de maturizare. Nicio noimă nu au gesturile superficiale, tepicele răsuflăte, și protestele de mântuială care adorm conștiințele și scad energiile. Exilul trebuie să devină conștient de ce ar putea fi dacă și-ar da un minimum de organizare. "Până când vă ignorați puterea, când și fiarele au instinctul propriei lor forțe?", admonestează pe Romani Manlius Capitolinus în timpul invaziei Galilor. "Numărați cel puțin câți sunteți și câți dușmani aveți. Atunci veți lupta cu mai multă ardere pentru libertate decât ei pentru dominație". Romanii s'au numărat și și-au apărat atunci, în primele secole ale Republicii, libertatea contra dominației Galilor.

Consiliul Național, cu principiul modern al unității în diversitate, poate stimula și canaliza în forma adecuată forțele latente ale Exilului. Dar Consiliul Național pentru ca să existe, să rămână independent și să devină eficace, are nevoie de susținere nu numai morală ci și materială. Exilații nu mai sunt atât de nevoiași ca odinioară. Cei mai mulți și-au asigurat o existență normală și mulți chiar o bună stare. Ei pot fără renunțări prea simțitoare, ca și alte emigrații, să asigure Consiliului Național un buget anual minimal, prin contribuții după tăieri, ca niște dări de onoare. În Exil a venit ora unei mari mișcări de solidaritate în eforturi și în sacrificii, ca vechii Romani cu acea "Concordia Ordinum", "concordia patriotică" din timpuri de primejdie. Când, în cel de al doilea război Punic, Anibal amenința Roma, Patricieni și Plebei, Senatori și Liberti, și-au strâns rândurile cu tot ce aveau într-o "uniune patriotică". Și Roma a fost salvată de "Uniunea Romanilor". "Fericită este Roma", scria Titu-Liviu, "invincibilă și eternă grație acestei uniuni".

Exilul a trecut de treizeci de ani. Dar chiar dacă ar fi să continue cu o a treia generație, misiunea celor ce-l reprezintă este să corespundă voinței Poporului Român de renaștere în libertate. Adică să persevereze în pas cu timpul în politica de opoziție la dictatura stalinistă. Nu mai știu cine spunea că perseverența este virtutea marilor popoare. Perseverența milenară a dat Românilor dimensiunea unui Popor Mare.

M.F. Enescu

#### DUH DE DĂRJENIE de Aron Cotruș

Duh de dărbenie, o Doamne, revarsă  
și de răbdare  
fără de hotare,  
peste fruntea-mi de cremene, peste inima-mi arsă!...  
N'au pită și sare ai noștri departe,  
și toți ca pe flăcări așteaptă,  
răfuiala cea cruntă și dreaptă,  
răfuiala de mâine, pe viață ori moarte!...  
Tu, drumuri deschide-ne către soare-răsare,  
să fim împreună  
prin pârjol și furtună  
când neamul întreg va sălta în picioare!...

&& Intrebat cum merge comerțul cu Rusia, Ceaușescu a răspuns sigur de sine: Intre noi și tovarășii sovietici e un intens schimb de produse: noi le dăm lor toată producția de grâu iar ei ne iau, în schimb, toată producția de petrol...

&& Monseniorul Octavian Bârlea a fost numit de Congregația Orientală, pe data de 1 Iulie 1978, conducător al Misiunii Române Unite din München.



1 Iulie 1848: Se naște la Moloviște, în Macedonia, Constantin T. Belimace, autorul poeziei "Părinteasca dimândare".

1 Iulie 1838: Kogălniceanu se plânge, în "Alăuta Românească", că "mai toți Români uită că sunt Români și se îndeletnicesc numai cu istorii streine".

1 Iulie 1883: Apare, în "Convorbiri", Doina lui Eminescu.

2 Iulie 1888: Caragiale e numit director general al teatrelor.

7 Iulie 1878: C.A. Rosetti, la Cameră: "România independentă a fost primită în marea familie a statelor europene"; dar, totodată, țara a fost chemată "a face păcii lumii sacrificii grele și dureroase". Îndeamnă deci la prudență.

8 Iulie 1428: Alexandru cel Bun dăruiește mănăstirii Bistrița "31 sălașe de țigani": e prima mențiune directă a lor în Moldova.

10 Iulie 138: Moare împăratul Adrian, urmașul lui Traian.

11 Iulie 1848: Moare scriitorul Ion Popovici-Barac, fiu al preotului din Alămor, lângă Ocna Sibiului, născut în 1776. E îngropat în Schei (Brașov).

13 Iulie 1913: Se naște la Aldeni, în Subcarpații Buzăului, preotul Dumitru Em. Popa, conducător al Bisericii Refugiaților Români în Germania. Rugăciunea sa la ieșirea cu Sfintele Daruri e o adevărată enciclopedie a ecumenismului, național și bisericesc: sunt pomeniți acolo, între alții, Domnitorul Cuza cu Elena Doamna, Carol I și Ferdinand cu reginele Elisabeta și Maria; Atenagora, patriarhul român de Constantinopol și Papa de la Roma; macedoneanul Șaguna, mitropolit al Transilvaniei; Inocențiu Micu (Clain), arhiepiscop de Alba Iulia și Făgăraș; Gurie, mitropolit al Basarabiei; Visarion, episcop de Hotin și Bălți, mitropolit al Bucovinei și al Transnistriei; cardinalul Iuliu Hosu, arhiepiscop de Gherla și Cluj; Valerian Trifa, conducătorul Bisericii Române Libere din America. Nu-i pomenit Mihai; dar nici nu s'ar putea, când în continuare preotul se roagă pentru "ostașii români căzuți pe câmpul de luptă dealungul veacurilor pentru apărarea gliei stră-moșești", încheind cu "toți martirii Neamului, mireni și clerici, victime ale actului de la 23 August 1944"...

15 Iulie 1858: Sunt puse în circulație, în Moldova, primele mărci postale românești: "cap de hour", rotunde, de 27, 54, 81 și 108 parale, într'un tiraj total de 24.064 bucăți, cele mai multe de 54 bani. Azi mai există în întreaga lume circa 280 de bucăți.

16 Iulie-20 Oct. 1638: Matei Basarab zidește mănăstirea Căldărușani.

16 Iulie 1963: Moare în închisoarea din Dej episcopul unit Alexandru Rusu.

17 Iulie 1478: Sfintirea bisericii "Sf. Nicolae" din Chilia, zidită de Ștefan cel Mare cu ocazia reparațiilor cetății, având ca arhitect pe Giovanni Provana.

18 Iulie 1868: Se naște, în Râpa de Jos (Mureș), prof. Simion Mândrescu.

18 Iulie 1938: Moare, la Sinaia, Regina Maria.

20 Iulie 1898: Se naște Ilie Cârneață, fondator al Mișcării Legionare.

20 Iulie 1933: Corneliu Codreanu publică în "Calendarul" o scrisoare către primul ministru Alexandru Vaida-Voevod, demonstrând nedreptatea făcută prin interzicerea construirii digului dela Vișani.

21 Iulie/2 Aug. 1808: Se naște, la Bocșa Românească, Simion Bărnuțiu.

22 Iulie 1903: Moare Apostol Mărgărit, apostolul Românilor din Macedonia.

22 Iulie 1938: Moare compozitorul Ionel Fernic.

25 Iulie 1913: Nicolae Pașici, primul ministru al Serbiei, către Titu Maiorescu: "Am onoarea să vă informa că Serbia consimte să dea autonomie școalelor și bisericilor Cuțo-Vlahilor ce se găsesc în viitoarele posesiuni sârbești și să permită înființarea unei Episcopii pentru aceiași Cuțo-Vlahi, cu facultatea pentru guvernul român de a subvenționa, sub supravegherea guvernului sârb, zisele instituții culturale, prezente și viitoare". Dar făgăduelile n'au fost ținute.

28 Iulie/10 Aug. 1913: Pacea dela București. Români obțin Cadrilaterul.

29 Iulie 1878: Guvernul român hotărăște demobilizarea armatei la 5 August.

11 Iulie 1978: Moare, la Madrid, Prințul Nicolae.  
Aug. 1478: Ștefan cel Mare bate pe Basarab cel Tânăr (Țepeluș) la Râmnicu Sărat și pune Domn în Muntenia pe Vlad Călugărul.

1 Aug. 1876: Apare la Gherla revista "Amicul familiei", condusă de Nicolae Felete, având pe prima pagină "Cântecul gîntei latine" de Alecsandri, premiat cu 3 luni înainte la Montpellier. Vor colabora Dulfu, Grădă, Marian, Pop-Reteganul, etc.

1 Aug. 1883: Se naște la Cubolta, în Sorocea, Pantelimon Halipa.

1 Aug. 1943: Americanii bombardează rafinăriile din Prahova.

1 Aug. 1953: Deținuții de la Vorkuta (Polul Nord), de toate naționalitățile, deci și Români, fac grevă, iar paznicii militari sovietici fac un adevărat masacru.

- 1848-1877: Revoluția din Orășova/Macedonia, condusă de românul Pitu Guli și de bulgarul Nikola Karev, se răscoală contra Turcilor și formează o republică - ce trăiește numai 12 zile.

11 Aug. 1508: Moare, la Sf. Munte, fostul patriarh Nifon. Chemat pentru reorganizarea bisericii muntene, stătuse la curtea lui Radu cel Mare între 1501-1504.

13 Aug. 1898: Se naște în Aminciu/Pind scriitorul Sterie Diamandi.

14 Aug. 1893: Se naște în București Alfred Alexandrescu, compozitor și dirijor.

18 Aug. 1858: Moare Barbu Lăutarul, la vreo 98 de ani. E îngropat în Iași.

19 Aug. 1828: Se naște, la Târda, dr. Ion Rațiu. Moare în 1902.

19 Aug. 1858: Convenția de la Paris aprobă "Principatele Unite Moldova și Valahia", dar cu 2 Domni pământeni, 2 adunări, 2 guverne, 2 capitale, uniune vamală și curte de casărie la Focșani.

20 Aug. 1868: Moare Costache Negruzzi.

21 Aug. 1813: Ukazul de înființare a "Arhiepiscopiei de Chișinău și Hotin", cuprinzând Basarabia abia răpită, gubernia Cherson și o mare parte din cea de Ecaterinoslav, cu orașele Odesa, Tiraspol, Ananiev, Elisabetgrad, Dubăsari, Ovidiopol și Ocaciocov. Țarul îi dăruiește mănăstirile Căpriana și Condrița, cu averile lor.

21 Aug. 1868: Moare Dimitrie Cozacovici, de 78 ani, născut la Mețova/Macedonia, fost căpitan de cavalerie și adjutant al lui Dim. Ghica. Și-a lăsat averea pentru înființarea unei școli românești la Gopeș (Macedonia): "Eu am ceva - scrie el - dar națiunea mea nu are ce-i trebuie. Neci școală, neci biserică. Nu se cade să cheltuescu ce am pe nemicuri și să-mi uit de patria mea".

23 Aug. 1953: Iesă, la München, "Standardul", condus de dr. I. V. Emilian.

24 Aug. 1873: Moare Avram Iancu.

31 Aug. 1913: Voind să treacă în sbor Carpații de la București la Brașov cu un avion construit de el, Aurel Vlaicu se prăbușește deasupra satului Bănești (Câmpia).

5/18 Aug. 1903: Se naște, la Sinaia, Prințul Nicolae.

2 Sept. 1958: Moare la Berlin, în urma rănilor, Oliviu Beldeanu. Neputând libera toată țara, liberase și el cât putuse: Legația Română de la Berna...

6 Sept. 1848: Regulamentul Organic e ars pe rug, foaie cu foaie, cu muzici și bocitoare, în fața consulatului rusesc din București.

6-10 Sept. 1658: Alba Iulia arsă de turci și de tătari.

10 Sept. 1598: Ca represalii pentru jaful făcut de pașa din Silistra, care și fusese bătut de Dumitru Vornicul, Mihai Viteazul asediază Nicopole și pradă până în Balcani, arzând "peste 2.000 de sate".

11 Sept. 1853: Apare, la Chișinău, Penticostarul, copiat după cel de la Neamț (1843).

13 Sept. 1848: Ciocnirea turcilor cu pompierii români în Dealul Spirii.

14 Sept. 1488: Se termină zidirea mănăstirii Voroneț.

14 Sept. 1778: Se naște poetul Costache Conachi.

14 Sept. 1888: Se inaugurează, la Iași, statuia lui Miron Costin.

15/28 Sept. 1538: Urmărit de turci, Rareș ajunge, "în răsărita soarelui", la Ciceu.

16 Sept. 1408: Alexandru cel Bun dăruiește bisericii Sf. Paraschiva din Roman, "unde odihnește sfânt răposata mama noastră cneaghina Anastasia", două sate: Leu- cușăuții lui Brătianu "cu moara ce este la fântână", și alt sat peste Moldova, "unde a fost Bratul".

17 Sept. 1578: Se termină biserica mănăstirii Sucevița, ctitorie a episcopului Gheorghe Movilă.

18 Sept. 53: Se naște, în Italica (Spania), împăratul Traian.

18 Sept. 1938: Se inaugurează mauzoleul de la Mărășești, conținând osemintele a 5.073 ostași căzuți în vara anului 1917 la Mărășești, Oituz și Mărășești.

19 Sept. 1943: Comandamentul Corpului 44 German citează Divizia 19-a de Infanterie Română și pe lt. col. Palaghița pentru bravură în luptele din Kuban.

20 Sept. 1688: Târnosirea bisericii brâncovenești din Mogoșoaia.

20 Sept. 1858: Negustorii din Principate înființează la Lipsca o capelă ortodoxă.

23 Sept. 1868: Ia ființă, la București, Societatea Filarmonică Română.

25 Sept. 1883: Se inaugurează castelul Peleş din Sinaia.

25 Sept. 1913: Se naște cântăreața Maria Tănase.

27 Sept. 1872: Inaugurarea Gării de Nord, deschiderea liniei București-Ploiești.

29 Sept. 1788: Armatele imperiale cu prințul Coburg și cele rusești cu generalul Soltikov cuceresc Hotinul de la turci.

29 Sept. 1848: Rușii invadează din nou Țările Române.

29 Sept. 1935: Corneliu Codreanu înființează comerțul legionar.

30 Sept. 1857: Se deschide Divanul ad-hoc al Munteniei.

30 Sept. 1916: Cade la Coți, în munții Făgărașului, generalul David Praporgescu.

Din poruncă împărătească au fost executați la Neustadt (Viena), în 1671, banul Croației Petre Zrin și contele Frankapan, ca rebeli. O primă cauză a revoltei celor doi mari demnitari a fost recunoașterea de către Austria a Statutelor Valahe (1630) și creierea pe baza acestora a Confiniei în care Valahii erau scoși de sub autoritatea croată și puși sub autoritatea directă a forurilor austriece. Autonomia Valahilor n'a convenit fruntașilor croați și a dus la răscoala care le-a adus pieirea. Acesta e un eveniment de seamă în istoria Croației. -

\* O publicație croată din Anglia acordă Aromânilor un rol dintre cele mai de seamă în trecutul Balcanilor, în special al Serbiei, scriind: "Între turcii stăpâni și raiaua sârbă era interpusă o pătură nesârbă, numită Țintari, cunoscută însă și sub numele de Vlahi sau Aromâni. Asemenea straturi interpușe au existat și în alte țări de sub stăpânirea turcească... Această pătură nesârbă a Țintarilor a reușit să dobândească un statut privilegiat ocupând în viața publică locuri ce nu erau rezervate Turcilor, îndeosebi în comerțul legal și cel ilegal... Ca intelectuali sau liberprofesioniști ei depindeau de stat, iar ca funcționari depindeau de slujba la stat... Mai înstăriți și având un nivel cultural superior, ei au luat în stăpânire birocrăția de stat, iar prin aceasta stăpâneau poliția, economia, armata, biserica și viața culturală". -

\* În cartea Folk Costumes from Eastern Europe (London, 1977), editată de L.M. Fox, se găsește descris și portul caracteristic pentru The Vlachs from Albania and Greece, cu trei ilustrații înfățișând femei, un bărbat, fecioare, băiețași și fete. Este descrisă pe scurt transhumanța Vlahilor. Obârșia lor e din România, notează autoarea, precizând că Vlahii înșiși își zic Rumâni și că limba lor e foarte înrudită cu cea din România. -

\* În programul tipărit al ansamblului "Baletul național iugoslav - Frula" aflat în Mai prin Germania liberă se arată că "minoritatea națională valahă" a avut o influență decisivă asupra făuririi obiceiurilor populare în Iugoslavia. În altă parte văzusem exprimată nemulțumire de o asemenea afirmație. Adăogăm că însuși cuvântul "Frula" din titulatura ansamblului nu-i altceva decât cuvântul românesc (deformat): fluier sau fluieră. -

\* Actualmente se află în România numeroși studenți aromâni din Grecia, veniți a se adăpa cu învățătură în limba cea mai apropiată lor. Stadiul relațiilor româno-grecești în prezent le-a permis acest lucru. În calitate de cetățeni greci, veniți în cadrul schimbului liber de studenți, acești intelectuali români se vor întoarce printre ai lor, contribuind fie și indirect la propășirea neamului lor. -

- Mai răzlețe, dar totuși există cazuri și de studenți Aromâni veniți din Macedonia iugoslavă, și chiar Români din Voivodina. -

\* În Homolie a avut loc în Mai trecerea în revistă a creației populare. Au apărut huciumași români, numiți aici "orchestră a ciobanilor homoleni"; a fost aleasă păstorița cea mai frumoasă, s'a cântat, s'a jucat, musafirii au fost tratați cu friptură de miel, cu brânză "de stână", ș.a. În toate acestea doar mămăliga a fost onorată cu adjectivul de "valahă". Celelalte, inclusiv cernera aurului, specialitate a acelorași localnici, nu s'au învrednicit de adjectivul indicând "naționalitatea valahă" a produselor sau datinilor. -

- În ținutul Bor deasemeni a avut loc un festival al folclorului local din câteva sate românești. Drept cea mai bună a fost declarată echipa folclorică a celor mici din Bacevița, sat românesc. Școlarii, în costume românești, cum se văd într-o poză, vor fi declamat pe sârbește. -

\* Raduliți-ici din Bogovina, sat de Români, e cel mai bun crescător de vite din regiunea timoceană și totodată unul din trei producători de lactate clasați ca cei mai buni din toată Serbia. -

\* La un club al muncitorilor iugoslavi din Viena, alcătuit de fapt din Români timoceni și crăineni, s'au găsit ca interlocutori ai ziaristului sârb picat în vizită: Dulă-ici, Cocoșilă-ovici, Muscă-ici, Cherpi-evici. Clubul fiind iugoslav - numit "Unitate" - Dulă-ici zise către jurnalistul venit de la Belgrad că el nu mai poate de dorul alor lui de la Dușanovăț (Geanova) și totodată "se plânse" pe loc că "aicea la Beci nu există organizată vreo școală pentru copiii noștri în limba sârbo-croată". -

\* Interlocutorul original din regiunea timoceană arată o scrisoare din partea familiei sale, scrisă pe sârbește și cu litere chirilice, dar în care brusc se recurge la graiul matern spre a da expresie proverbului, aplicat vreunui dintre rudeni: ama, așa, el să mâniae ca văcaru pe sat!



\* In C.C. al P.C. din Serbia, nou ales, au intrat un de romani, numeroși reprezentanți ai minorităților: albanezi, musulmani, maghiari, ceva ruși și slovaci și un singur român (din Voivodina). Nici un "valah", să i se vadă că s-a făcut măcar după rădăcina românească a numelui, cum se întâmplă destul de des în alte branșe mult mai modeste. Un "olah" este scris ca maghiar. -

- In forurile de partid federale nu a putut apare nici măcar un singur român (voivodinean). Nu depistăm nici aromâni. Un singur nume, unul dintre cele albaneze ne atrage atenția prin rezonanța-i românească de odinioară: Nazmi Miculovți. Acest neam de Miculovți figurează printre Vlahii medievali în hrisoavele sârbești.

\* Pe o temă de egalitate națională în Craina Negotinului, se menționează existența acolo de: croați, macedoneni, bulgari, albanezi, ruși, nemți, unguri, cehi, slovaci, romi, etc. La fiecare naționalitate se precizează și numărul de suflete, cât de mic ar fi acesta. Sunt menționați și 35 suflete de Români (Rumuni). O "altă mărcare de pește" (din Dunăre) pare să reprezinte în această socoteală Vlahii (!?). menționați la rândul lor ca atare, dar fiind singurii pentru care nu se dă nici o cifră, ci se menționează doar: "și un număr însemnat de Vlahi". Nu însemnat, ci foarte însemnat - precizăm noi. In cazul tuturor celorlalte naționalități amintite cu număr de suflete e vorba de elemente venite ca muncitori și slujbași, uneori prin căsătorii mixte. Vlahilor, ca băștinași, nu li se indică numărul. Totuși, involuntar, i se recunoaște Vlahului statutul de naționalitate, precizându-se: "In organizațiile obștești de muncă se găsesc alături sârbul și croatul, macedoneanul și muntenegreanul, musulmanul și albanezul, slovenul și vlahul. Aceeași situație și în băncile școlii. Acest fapt nu deranjează pe nimeni". Observăm că vlahul, băștinaș și numeros, e menționat ultimul, după etniile flotante aci. -

\* Ziarul Huvudstadsbladet din Helsingfors, Sept. 1903, referindu-se la Crusova, relatează că aceasta avea "aproximativ 2.000 de case cu 10.000 de locuitori, din care 7.000 Țintari (un neam de Români, care totuși se socotesc înșiși legați de greci), cum și 3.000 de Sârbi. In întregul oraș se mai găsesc vreo sută de familii de Bulgari, oameni de obicei săraci, pe când cea mai mare parte a Țintarilor sunt negustori cu bună stare". -

\* Mihail Iancu - ovici din Boletin, sat de Români pe malul sârbesc al Dunării. are frate în satul Svinița dincoace de Dunăre. Cei doi frați nu s'au văzut niciodată, deoarece Mihail s'a născut pe partea sârbească, pe când fratele său pe partea românească a Dunării. Ei totuși se cunosc bine unul pe altul după... voce: de ani de zile, de decenii, până ce au ajuns și la bătrânețe, ei se strigă și își vorbesc peste apa Dunării. Grănicerii de ambele părți îi știu și-i lasă să se audă reciproc, fără... pașaport. In ce limbă își vorbesc? Bineînțeles, pe românește. Pentru că, zice Mihail, deși s'a născut dincolo de fluviu, "știe românește", limba fratelui său de sânge! Cum se face că o știe, asta nu se spune. -

\* Au trimis echipă de tineret studios să cerceteze viața păstorilor români pe platoul Dubașnița (în apropiere de Bor), unde vara se fac stâni. Aflăm că au notat terminologia măsurilor și măsurătorilor de lapte în românește și în sârbește. Au cules însă informații și de medicină populară, precum și creație orală, bocete etc. Tare am vrea să știm în ce grai au stat de vorbă cu ciobanii români și cum au redat relatările acestora. In orice caz, s'a constatat că economia păstorească a rămas aci cea din străvechi, adică valahă, până la ora actuală. -

\* Un medic sârb s'a apucat anul trecut să cerceteze răspândirea sifilisului și în acest scop a mers cu ancheta "exclusiv în miezul central al populației valahe din răsăritul Serbiei". Dincolo de delimitarea etnică sârbo-valahă, boala "n'a trecut", făcând ea, după părerea medicului, "discriminări" etnice, ca să-i cruțe co-naționalii... Mai mult: boala s'ar fi infiltrat în Serbia (neapărat) din România, Vlașca, prin imigrațiune; apoi din părțile Vidinului. Așa, încât năpasta, vedeți, s'a orientat tot numai după Români (ca și medicul nostru cercetător). Dar cel puțin aflăm - dela el, cu acest prilej, că există o masă compactă de Români pe acele meleaguri, ha chiar cu un miez central, lucru care altfel nu prea se recunoaște. -

\* Imi spusese directorul Muzeului din Veles (Macedonia) că el, citind o carte mai veche a unui "învățat" sârb despre "decăderea" elementului valah din Serbia, vinovat de toate bolile și de tot primitivismul (ce i se puneau în seamă), a luat trenul spre Craina Negotinului spre a se convinge personal de cele citite. A mers în câteva sate și, spunea: am văzut numai lume sănătoasă, viguroasă și harnică! Iar autorul acela era, cică, "savant"! -

\* Aurel Buzică, țaran din Satul Nou (Voivodina), construiește, cu fiul Victor, un aparat zburător, invenție proprie, cu care să decoleze de pe teritoriul satului.

\* Aromânul Cocea Popovici, fost ministru de externe al Iugoslaviei postbelice, a împlinit 70 de ani. În țara pe care a servit-o cu devotament încă din ilegalitate, apoi în războiul partizan, nimeni nu și-a adus aminte de el: prin cunoscutul sistem de "rotație", el a căzut, se pare, într-o disgrăție gravă. De el și-a amintit doar un ziar german, consacrandu-i un articol.-

\* Muzicantul valah dela Hora cea Mare (Danemarca) îmi mărturisea furia pe un articol sârbesc publicat acum vreo doi ani, în care se atribuia Vlahilor practica de conviețuire între socru și noră! Iar el, ca lăutar care circula mult, nu cunoștea niciun caz de acest fel în familiile românești, ci, dimpotrivă, auzise că astfel de practici ar fi existând într-o regiune din sudul Serbiei unde nu sunt Români.

- Tabietul unor sârbi zeloși se schimbă însă de îndată cei- vorba de însușiri pozitive: atunci neamul valah devine "al nostru sârbesc". O Româncă din Homolie născuse pe ogor, cum se întâmplă pe acolo nu odată. A înfășat deci pruncul, i-a dat prima îngrijire și, odihnindu-se vreo două ore, a continuat munca în mod normal. Aflând de întâmplare, un ziarist sârb exclamă: să mai spună careva că acest neam sârbesc nu este extraordinar de viguros!-

\* Radu Cercel, cum îl chema în satul lui pe omul ce ne vorbește despre bunicul cu același nume, narează că acel bunic a fost implicat la vremea sa în niște greve muncitorești; condamnat la moarte, a scăpat prin intervenția unor fruntași socialiști dela Belgrad, însă, pus pe lista neagră, n'a mai găsit de lucru nicăieri. Neavând stagiul de pensie, n'a putut-o obține nici în Iugoslavia comunistă. Aude el însă că la Belgrad este mai mare, acum după război, unul Moșul Pliade (cum au înțeles toți Români numele lui Moșe (Moise) Pijade, fără să știe de confuzie săvârșesc). Cu straiță în băț ajunge Radu Cercel la "Moșu", pe care-l credea "de-ai noștri"; dar acesta prin nimic nu denotă c'ar avea ceva românesc, în fire sau în grai. Radu a rămas contrariat că Moșul nu s'a sesizat nici de nume, ci a înțeles că-l cheamă "Churchill", pentru care a mai ridicat și o sprânceană a mirare... Radu îi repetă "Cercel", îi arată și cercelașul-talisman de la ureche (de aci dobândise porecla), dar "moșul" tot nu înțelegea. L-a înțeles însă povestea și i-a dat asigurări. Iar Moș Radu Cercel se întoarce în sat și spune: Măre! nu era ala un moș de-ai noștri, ma treaba tot să faci și pensioara și să cură!-

\* Amintirați de unul zis Lapte-Dulce dintre ai voștri; de ce-i ziceți astfel?... Se priviră timocenii între ei, își zâmbiră și unul spuse: la aăla îi mai zicem noi și Al-lu Oaie! Că el, când a fost mititel, i-a murit muma și ai lui l-au aplecat la oaia care-și pierduse mielul de Sântu-Gheorghe. Oaia-l căta cu zbieră să vină să sugă, iară lui că mult dulce i-a fost laptele!- Chiar așa a fost? Îmi exprim eu mirarea. -Să întâmplă asta, cum să nu! -intervine un altul din grup. Este așa poveste, am auzit noi, că vr'un copil cândva tot așa, cică, a udit fără de muma și l-a primit lupoaica de l-a alăptat! Ala, i-or fi zis Al-Lupului.-

\* Aveți vreun loc acolo, la voi, să-i ziceți "cetate"? -Este! Au cătat unii de-ai noștri bani pe-acolo, ma n'au găsit. Găsim așa câte un bănuț pierdut. -Cioburi, pietre cu scris pe ele, sunt? -Sunt! Aveam o lespede pusă la baltă de călcam pe ea la trecere. Am întors-o odată pe partea alaltă și pe erau cioplute slove așa ca alea care încrustau bătrânii pe răboj. Da am văzut la unul Dinu un document spartuit pe piele de bivol, cu slove cam chirilice, și am înțeles niște vorbe românești de bătrâneță, acolo.-

Sava Gârleanu

#### COMOARA NEAMULUI de Mihai Codreanu

Poporul meu cunoaște-o suferință  
Nemărginit de dulce și de blândă,  
Ce'n vremuri grele, ca și de izbândă,  
I-a mângâiat sârmana lui ființă.

Durere e, și-i chin și e dorință, -  
Dar inima de dânsa și-i flămândă;  
Iar taina sa e-atâta de plăpândă,  
Incât te soarbe'n ea cu ușurință.

Din văi și munți și valurile-albastre  
Se'naltă'n zbor de doine către astre  
C'o gingășie-atât de-armonioasă,

Cum nici un neam nu i-a simțit fiorul  
Și n'a pătruns comoara cea duiosă  
Din sfântul și supremu-i farmec: Dorul!

αα În același număr din Bire (1 Iulie), în care dl dr. Dumitru Marin se străduiește să-l învețe pe René Théo ce este o polemică civilizată, găsim și adevărarea proverbului cu găștele și orzul, într-o "polemică" pe bază de "sex mutat la spate", "pederastie", "c..." lui Theo, și alte bijuterii fanariote. "Stilul arhivărilor.ro rafinatele-gusturi ale lui Kir Theo, o biată "fițiucă românească"!

ei Consiliului de Miniștri. Comunicat: Sovietele urmăresc pe toate căile să prindă acte de sabotaj, de dezordine și de agresiune în spatele frontului. În acest scop lansează din avion -cu parașutele- spioni și agenți teroriști, care iau contactul cu agenți rezidenți din țară și cu populația iudeo-comunistă, pentru a organiza împreună acte de agresiune. Câțiva din acești agenți au fost prinși, iar actele de agresiune încercate au fost sancționate.

La Iași au fost executați 500 iudeo-comuniști, care trăseseră focuri de armă din case asupra soldaților germani și români.

Toate încercările ce se vor mai face de a turbura liniștea și ordinea, vor fi reprimare pe loc, fără cruțare.

Populația pașnică are datoria de a divulga imediat autorităților locale pe toți cei suspecti și pe toți străinii apăruiți de curând în localitate. Cine nu divulgă la timp pe acești turburători ai ordinii și siguranței, vor fi executați împreună cu toată familia. - București, 30 Iunie 1941. Nr. 244

#### SUB JUGUL COMUNIST de V. Mossu

România mea frumoasă cum nu-i alta pe pământ,  
România, țară scumpă, pe ce mâini ai încăput?  
Cine sunt cotropitorii cari astăzi te subjugă,  
De-a ajuns românul nostru, din om liber, doar o slugă?

România, România, țară fără de speranțe,  
Fericirea-ți de-altă dată se cântă doar în române!  
Că Românul nostru care astăzi este subjugat,  
Nu mai joacă, nu mai cântă, că mereu e întristat!

Unde's fiii tăi ca brazii și frumoșii ca o grădină?  
Ce-a rămas din ei, sărmanii? O paragină, ruină!  
Unde este sentimentul de mândrie și de vis?  
Pentru ce stau azi ca sclavii? Cine oare i-a învins?

În morminte plâng strămoșii ce cu sângele lor sfânt  
Apărat-au România și mănolul ei pământ,  
Iară mamele din groapă, ce urmași au alăptat,  
Plâng și blestemă pe-aceia cari țara au trădat!

Plânge țara asta tristă, plâng copiii ei cinstiți,  
Că de fiara comunistă fără milă sunt zdrobiți;  
Pentru că chiar dintre dânsii, din acest blajin popor,  
Sunt în slujba comunistă, mulți, drept coadă de topor!

Tu, popor al României, cel mai mândru de sub soare,  
Te deplâng că azi porți jugul, fără nicio apărare!  
Că acei ce te mințiră, spunând că te-au liberat,  
Tocmai ei fură ăceia, lașii, cari te-au trădat!

+ S'a stins la 7 Mai, în Banatul înstreinat, preotul român Teodor Frențiu.

+ La 2 Iulie a decedat în Honolulu, la 58 de ani, Mira Simian-Baciu, originară din Râmnicu Vâlcea, soția cunoscutului scriitor, ea însăși scriitoare.

+ La 11 Septembrie a murit la Dortmund, la 61 ani, prof. Octavian Buhociu, născut la Crăești/Tutova (unde a și fost înmormântat), ultimul dintre 17 frați dar primul mort dintre ei. A avut fericirea să-și revadă în ultimii ani. Notăm la activul său, printre altele, că atât soția, germană, cât și copiii, vorbesc românește.

+ La Madrid s'a stins pe neașteptate, la 11 Iulie, Prințul Nicolae și a fost înmormântat la Lausanne, alături de Domnița Ioana, rămânând, la dorința-i expresă, ca osemintele să-i fie duse în Țară îndată ce se va libera. S'au făcut pomeniri la Vatra Românească din America, la Freiburg și la mănăstirea "Schimbarea la Față" (USA), unde stareță e Maica Alexandra, fosta Domniță Ileana, singurul vlăstar rămas acum în viață dintre copiii Regelui Ferdinand și ai Reginei Maria.--

&& Implinindu-se 25 de ani de la prima grevă politică din Rusia, cea a deținuților de la Workuta (Polul Nord), dl. Johann Urwich, singurul membru al Comitetului de grevă care trăiește în lumea liberă, a trimis guvernelor german și americane câte o copie de pe Memorandumul trimis atunci la Kremlin, cu îndemnul de a continua să sprijine lupta pentru drepturile omului. Dl. Urwich a ținut, în ziua de 21 Iunie, aniversări, o conferință de presă la München în ziua de 21 Iunie.--





nu vezi acest lucru după ce l-ai cunoscut de aproape?... Mă număr și eu printre acești învingători învinși. Augustus m'a exilat ca să mă facă să sufăr și am suferit. Dar știu acum că Roma, această Romă care era, la începutul suferințelor mele, oglina tuturor gândurilor, nu se află la răscrucea tuturor drumurilor de pe acest pământ, ci altundeva, la capătul unui altfel de drum...

\* G. Dumitrescu, "Demascarea", München, 1978: La închisoarea din Pitești. Câțiva dintre noi sunt bolnavi, au diaree. Printr-o ridicare de mână (nu e voie să se vorbească), se arată că trebuie neapărat să se folosească tineta. E o scenă oribilă! Omul se așează pe acest WC improvizat, sub privirile scrutătoare a șapte-opt roboți. Își strânge dinții și-și schimonosește fața de durerea venită de la stomac. E stingerit peste măsură... a devenit obiect de spectacol pentru șaiszeci și cinci de oameni! În ochii se citește sfiala de care e cuprins în această situație penibilă, privirea îi revărsă implorare să fie înțeles de ceilalți... Unii din paznici se arată revoltați! I se reproșează că strică aerul... Primește calificative... Apoi e luat la palme și scuipat... Cu pantalonii târși, într-o resanare totală, se îndreaptă cu pași mici spre locul lui...

Pe ciment văd capul lui Turcanu. Între mâini se pare că are gâtul unei victime. În urechi îmi pătrund horcăelile năbușite ale terorizantului... aud cum i se izbește capul de ~~ciment~~ ciment. -Nițule, vorbește Nițule! Mori de mâinile mele, Nițule, dacă nu recunoști! -Turcanu e desfigurat, ochii îi lucesc de furie. Nițule poate cel mai tânăr de aici. E legionar... -Nițule, ai omorât doi soldați sovietici, Nițule, și nu vrei să-ți recunoști crima. Ai luat viața a doi luptători pentru binele și fericirea noastră! -Nițule e izbit mereu cu capul de ciment. Ți am printre bufnituri, horcăelile în strânsoarea mâinilor lui Turcanu... Fac socoteala că Nițule, fiind astăzi în vârstă de douăzeci de ani, e foarte puțin probabil ca cei doi sovietici să fi fost omorâți de el acum 5 ani... În lunile care au urmat "eliberării" României am aflat de mulți sovietici uciși. Au fost surprinși violându fete de zece-unsprezece ani sau batjocorind, în grup, femei în vârstă; tații, fiții, au lovit cu înverșunare... Au fost uciși și din alte motive: pradă, devastări de căminuri greu înjghebate... Brusc, Nițule scoate un strigăt, într-o efortare să iasă din strânsoarea mâinilor lui Turcanu, apoi îi aud capul izbind cimentul. Linște! totul parcă s'a sfârșit!... După câteva minute, nesfârșit de lungi, o voce stinsă, scoasă dintr'un piept sfârșit de puteri, de viață în suspensie: -Nuu, nu știu nimic... E tăcere mormântală. Inima-mi svâcnește cu putere. Unul de lângă Turcanu spune cu vocea tremurândă: -A murit... nu mai suflă!...

După un timp, Pătrășcanu e numai sânge... Lungit pe spate, doisprezece inși se așează pe el, perfect, ca niște saci... Îi văd ochii holbați de groază, gura deschisă de sufocare. După un timp, roboții îl eliberează. Cimentul e mânjit de fecale. E întins pe burtă. Gura îi sângerează, și-a pierdut câțiva dinți... Turcanu îi ridică capul cu piciorul, apoi arată cu mâna spre fecale... Pătrășcanu se târăște spre locul murdărit și-și apasă fața în propriile-i excremente, fără cea mai mică ezitare. Ușurința cu care a făcut-o e dovada că teroarea la care au fost supuși acești oameni, pentru a fi transformați în roboți, trebuie să fi fost teribilă...

Îmi povestea un fost prizonier că Ana Pauker la vizita zilnic lagărul, își fixa privirea pe unul mai chipeș și, fără vreo introducere, îl invita la o partidă de șah... În seară aceea. A doua zi, ea ochea un altul; și așa în fiecare zi, până îi termina pe toți - și chipeși și nechipeși...

\* St. Georgescu-Olenin, "Drum în veac vitreg", Madrid, 1967: "O întrebare de o gravitate excepțională - scrie generalul Platon Chirnoaga - se pune în mintea oricărui român. Cum a fost posibil ca regele Mihai și șefii partidelor politice, din "Blocul național-democrat" să ceară inamicului de moarte al poporului român să ia o puternică ofensivă, prin care să zdrobească rezistența soldatului român, pentru ca ei să-l poată răsturna pe mareșalul Antonescu? Istoria lumii, atât de plină de războaie, nu mai cunoaște un alt exemplu în care șeful Statului și oameni politici cu răspundere morală să fi făcut o astfel de cerere inamicului cu care erau în război. Iată de ce aliații occidentali n'au răspuns planului propus de rege și de șefii opoziției române. Nu mai aveau nici un interes să răspundă. Acum știau că România nu va mai rezista, pentru că opoziția era dispusă să folosească orice fel de mijloace, ca să fie sigură de răsturnarea lui Antonescu și deci nimic nu-i obliga să ofere sau să răspundă la cereri de armistițiu din partea opoziției române. "Capitularea fără condiții", pe care o ceruseră în repetate rânduri venea singură și sigur, provocată de acțiunea "Blocului" opoziționist contra Mareșalului Antonescu. Dacă acest "Bloc", în loc să se sbată cu [www.arnivalex.ro](http://www.arnivalex.ro)

pentru obținerea unui răspuns, ceea ce războiul de acest tip nu poate să-l ofere. Străduințele Conducătorului Statului și l-ar fi susținut cu toată autoritatea, România ar fi avut mai multe posibilități, atât în rezistența pe front, cât și pentru obținerea unui armistițiu semnat și cu condiții acceptabile. Atât rușii, cât și anglo-americii erau foarte grăbiți să termine războiul și o rezistență totală a poporului român, care ar fi obligat pe ruși să ducă un război de iarnă în Carpați și în Balcani, nu le convenea deloc. O asemenea perspectivă i-ar fi îndemnat să acorde un armistițiu și nu să aștepte o capitulare" (pag. 141-145).

\* Richard Wurmbrand, în "Catacombes", Paris, Aug. 1978: Dintre cei 29 de membri ai Comitetului central al partidului comunist cari au făcut revoluția în Rusia, trei au fost uciși de adversarii lor, doi s'au sinucis și 15 au fost executați de proprii lor tovarăși... Dacă toți acești revoluționari cari căutau să răstoarne tirania ar fi putut să știe că fructul revoltei lor avea să fie uciderea lor de către tovarăși și stabilirea unei alte tiranii nu numai contra adversarilor revoluției dar și contra tuturor acelor cari o făcuseră să triumfe, ar fi mai decis ei să se revolte contra autorităților de la putere? Troțki, er fi devenit el revoluționar dacă știa dinainte că această revoluție avea să ducă pe Stalin la putere? Pe Stalin, care a ucis pe doi din copiii lui Troțki, mai mulți membri ai propriei familii, pe toți aderenții săi și care, la urmă, a trimis pe unul din devotații săi să lichideze pe Troțki însuși cu lovituri de bardă! Regimul țarist, unde nedreptățile erau totuși numeroase, n'ar fi consimțit niciodată astfel de crime contra revoluționarilor, sau contra poporului.

- În "Action Evangélique pour l'église du silence", Courbevoie, Aug. 1978: Toți capii religioși din România aparțin "Frontului patriotic unit" de sub direcția partidului comunist care este pe față antireligios. Ei nu sunt decât marionete... Am văzut tortura chinezească aplicată în închisorile din România. Ființe omenști au fost silite să-și înghită propriile excremente și să-și bea urina, binecuvântate în timpul unei "liturghii" oficiate de un preot catolic devenit pradă a demenței în urma loviturilor savant aplicate organelor sale genitale. Cine n'a trecut prin asemenea experiențe, n'are dreptul să se erijeze în judecător!

\* Ion Protopopescu, în "Catehism legionar", Roma 1976: Să facem un "distinguo" între ideologie politică și tehnică politică. Confuzia făcută prea adesea între cele două noțiuni ne obligă la aceasta... S'a opus și se continuă să se opună "democrația", "naționalismului". Ori, democrația este o "tehnică" politică... pentru a conduce destinul popoarelor, pe câtă vreme "naționalismul" este o ideologie politică... Democrația se poate opune totalitarismului, dictaturii ori corporatismului, nu naționalismului. Naționalismul adevărat este democratic, nu are tendințe imperialiste, nu urmărește extinderea domeniului național în suprafață, în dauna vecinilor, ci în sus pe linia de creație a geniului național și ca atare se realizează perfect prin tehnica democrației. Antagonismul creat artificial între naționalism și tehnica democrației nu a făcut decât să ajute celelalte ideologii, comunismului, căruia nu i se mai opune astfel nicio rezistență ideologică. O idee nu poate fi distrusă decât printr'o altă idee, ea nu poate fi distrusă cu pumnul, fie el democratic, fie dictatorial. Naționalismul reprezintă astăzi singura ideologie care poate fi opusă cu eficacitate în lupta contra comunismului. Distrugerea naționalismului înseamnă emascuarea națiilor de virilitatea și de geniul lor, ceea ce este echivalent cu distrugerea... Datoria noastră este de a înlătura acest echivoc creat prin opunerea unei tehnice unei ideologii.

\* N. Arnăutu, "Amintiri", Buenos Aires, 1974: Căpitanul fixase poziția Mișcării și drumul de urmat: "Puterilor vrăjmașe din afara hotarelor sau dinlăuntru, care își închipue că legionarii le pot face jocul printr'un început de răsmeriță, le răspund că se înșală... Tineretul de astăzi are prea adânc înfiptă conștiința misiunii lui istorice și a răspunderii sale, pentru a face acte necugetate, care să transforme România într'o Spanie însângerată". Scria Căpitanul către Prof. Nicolae Iorga: "Să ne bateți la tălpi, să ne trimiteți în Insula Șerpilor, să ne uci-deți cu pietre, să ne spânzurați cu picioarele în sus și să le bateți în cuie... nu veți întâmpina... nu numai aici o violență, ci nici măcar o opunere".

Sîmă comite marea indisciplină -marea crimă- de a nesocoti total dispozițiile Căpitanului.. punând la cale comploturi ridicole și anunțând revoluții imaginare... Agitațiile și nebuniile ce se făceau cu atacarea unui rabin, a unei sinagogi, sau atacul rectorului Ștefănescu-Coangă ne dădeau convingerea că o mână criminală lucrează afară în sânul legionarilor fără să știm precu [www.arnautu.ro](http://www.arnautu.ro) bombă a fost pusă într'un teatru din Timișoara, s'a dinamitat uzina de apă din



încercat a se pune foc sondelor de pe valea Râului. După intervenția Căpitanului. Acesta a dat o circulară la 13 Noembrie... cerându-se legionarilor liniște. Sîma i-a negat valoarea, susținând că "din închisoare nu putea da altă circulară în alți termeni"... Trebuind să călătorească la Cernăuți, Dumitru Tărăoiu a primit însărcinarea să întrebe pe av. Grigoraș, din partea lui Sîma, de ce n'a dat curs ordinelor referitoare la incendierea pădurilor și n'a trecut la executarea atentatelor indicate de la București de Sîma. Tărăoiu a luat contact prin intermediul lui Radu Zus, în a cărui familie a fost găzduit chiar. Furia lui Grigoraș, un om calm și foarte așezat, era de nedescris: "I-am trimis răspuns că nu-i necesar, nici legionărește. Ordinele Căpitanului sunt clare și peste ele nu se poate trece"... La București, Tărăoiu îi pusese lui Sîma aceleași întrebări ca în cazul Goangă: care vor fi urmările, ce rost aveau agitațiile, cum se vor repercuta ele asupra vieții Căpitanului? A primit același răspuns: "Nu cred că se va întâmpla nimic, îmi asum totală răspundere". Auzindu-le, Grigoraș a izbucnit: "Dacă-i ucis Căpitanul, ce valoare au vorbele lui Sîma!"

În Decembrie 1938, după asasinarea Căpitanului, cei 318 legionari internați în lagărul Vaslui am semnat un apel către camarazii din libertate, îndemnându-i la liniște. Între semnatori figurau Comandanții Bunei Vestiri Ilie Gârneață, Corneliu Georgescu, Radu Mironovici și Mile Lefter... După ieșirea din lagăr, Ilie Gârneață a primit vizita unui maior din Reg. 25 Infanterie, care i-a mulțumit că, prin apelul semnat, a fost împiedicat de a fi transformat în criminal ordinar, căci batalionul său primise ordinul de a-i asasina pe toți cei din lagăr. În urma acestui apel, a fost trimis din nou la Regiment...

Grupul legionar din Germania trebuia să rămână acolo ca o rezervă a Mișcării și să observe cum se desfășurau etapele destindării. Numai Sîma și Pătrașcu au dezertat de pe poziția adoptată... pătrunzând în Tară... Dela 9 Mai 1940 deci, când s'a înscenat acea aureolă de arestați în împrejurări romantice a lor, au început compromisurile. Această dezertare a creat Mișcării o situație grea, târând pe linia de compromisuri tocmai când situația regelui asasin se prăbușea odată cu granițele țării. La 23 Iunie Sîma a dat ordin legionarilor să se înscrie în "Partidul Națiunii", al cărui șef era însuși asasinul Căpitanului... La 28 Iunie Sîma a acceptat să intre în noul guvern, depunând jurământ de fidelitate regelui asasin... La 14 Septembrie a apărut faimosul decret al noului rege Mihai, care în art. 4 stabilea că "Domnul Horia Sîma este comandantul Mișcării Legionare"... Subliniez încă odată viziunea clară a lui Corneliu Zelea-Codreanu, când scrisese în 1937: "Îmi face impresia că domnii aceștia vor veni într-o bună zi să ne trimită și un șef de partid"...

\* Dumitru Tărăoiu, în "Pământul Strămoșesc", B. Aires, 1952: Într-o seară stăteau toți cei vreo 200 de frați de cruce - în tabăra de la Carmen Sylva - strânși ciorchine în jurul Bădiții Istrati. Tocmai terminase Căpitanul cartea. Ne povestea că i-a fost de greu să aleagă titlul, dar că, în sfârșit, a dat peste ce căuta. Îi va zice simplu "Pentru Legionari". "Mi-era să nu mor înainte de a ști Românii ce-au vrut și cine suntem", ne spune el. "De-acum pot și să mor"! - "Dacă muriți, pe noi cui ne lăsați, Căpitane?", întreabă Lucia T. - "Mergeți înainte. Să nu aveți nici o teamă. Se va găsi cineva capabil să conducă Legiunea. Legile școlii legionare vă vor îndruma". - "Dar după ce-l vom cunoaște că-i cel adevărat?", întreabă Nicoleta. "Cine știe câți vor avea această pretenție"! - "Unde sunt Văcăreștenii, acolo este Legiunea. După asta să vă orientați", fu răspunsul Căpitanului.

\* Anton Roșu, în "Pământul Strămoșesc", B. Aires, 1978: La 21 Decembrie 1938, un grup de 131 legionari ieșeau din lagărul Vaslui, printre care și eu. Ultimul care m'a condus până la poarta lagărului a fost Puiu Gărcineanu. La despărțire, mi-a spus: "Comunică-le celor de afară să se gândească la viețile miilor din închis

Soția lui Sușman a reușit să-și scoată bărbatul din lagăr și să-l interneze în Spitalul Militar din Brașov. În noaptea de 21 spre 22 Septembrie, 1939, el a fost ridicat din spital împreună cu Traian Cotigă, Eugen Ionică, Căpitanul Emil Șiancu, Grigore Pihu, Ion Herghelegiu și Gheorghe Proca și împușcați de o echipă de jandarmi "haini la suflet", din ordinul lui Carol al II-lea...

&& Din Jornal do Comércio e Indústria, 20 Mai, vedem că dl Marcel Preoteșcu a fost ales pe încă doi ani, în adunarea din 27 Aprilie, președinte al Asociației Comerciale și Industriale din São Bernardo do Campo (Brazilia)...

- Grupul tineretului de pe lângă biserica "Sf. Gheorghe" din Toronto, organizat în "AROY", activează sub conducerea entuziastă a studentului George M. Mădăraș [www.george-madaras.ro](http://www.george-madaras.ro)

N.-Argentina: Înainte de apariția cărții lui Sima, erau unii cari nu credeau că a fost agent, dar acum nu mai încapă îndoială: a fost agentul lui Moruzov și Carol. Târziu ne dăm seama de ce era așa de curajos tipul: avea spatele acoperit. Nu riscă să fie arestat, torturat și aruncat în crematoriu, cum bine spui în Vatra. Era teribil de agitat, înclinat spre terorism, lovituri fatale, pentru că asculta de camarilă, cum recunoaște chiar în cartea lui. După el, se revokta Ardealul în 1938. În zadar i se spunea că terenul unei revolte era înghețat, că gata de sacrificiu erau cel mult câteva echipe. El era surd, căci știa ce știa...

I.-Canada: Voivodina e o regiune autonomă în "federata" Jugoslavie, deci pe hârtie și nimic mai mult. Istoric, și în fapt, sunt cunoscute cele trei provincii (2,1/2, adică), care compun regiunea asta administrativă: Srem, Bačica (cu un pumn de români doar) și Banatul înstreinat. Nimeni în Jugoslavia, absolut nimeni, nici cei din Serbia șovină, nu vorbesc de creația recentă, Voivodina...

Iară io, să parie că nu mai mis bănațan, numa iaca, prăstă noapcie, am ajuns în Voivodinean. Apui io asta n'am știut, iar tata meu, carie niși iel nu șoie dă asta, dă noătacia asta, când o fi s'o afliese, apui tot dă burtă s'o țanie dă rîs. Că baș așa, că iel n'o crie gie bazaconiile așcia...

D.-Statele Unite: V'as ruga să-mi trimiteți toate numerele care conțin material informativ de la Românii din Banatul Jugoslav; ca româncă de acolo, mă interesează în mod special subiectul.

G.-Statele Unite: Primiți Vă rog un mic obol pentru "Vatra" (30 dolari), care mi-a plăcut și-mi place; m'ar fi muștrat conștiința dacă nu Vă trimiteam ceva înainte de plecarea în concediu, căci "Vatra" trebuie să trăiască.

V.-Elveția: Am ales exilul, plecând din iubita noastră țară pentru care strămoșii, părinții și frații noștri au plătit greu tribut de sânge, iar noi am suferit închisori și schingiuri, pentru ca cel mai sângeros călău și cel mai mare trădător de țară din toată istoria României să trăiască în lux și palate, să-și însușească nenumărate titluri academice al căror nume nici nu știe să-l pronunțe, alături de țesătoarea-academician, Leana analfabeta.

G.-Franța: Consider "VATRA" cea mai bună și mai românească revistă publicată în exil, căci nu neglijați nici pe ai noștri ce trăiesc astăzi în Jugoslavia și Grecia și până în Transnistria. Acum câteva luni am auzit la radio Roma de un proces ce-a făcut mare valvă în Rusia, al unui român basarabean profesor universitar la Odesa, care contestă dominația sovietică în Basarabia. Poate știți de filmele lui Eugen Loteanu, "Lăutarii" și "Țiganii merg în rai", sonorizate în românește la studiourile din Chișinău - o românească foarte pură și clasică, cu tipuri de personaje ca pe vremea lui Ștefan cel Mare. Un alt basarabean, Grigore Grigoriu, deține unul din rolurile principale într'un film rusesc despre Pugaciov și răscola lui; filmul italian îi pune pe lăutarii lui Pugaciov să-i cânte "Ciocârlia"! La noi aici, nimic nu reînvie: nici Fundația, nici "Nation Roumaine", nici "Curierul".

I.-Argentina: Vă trimit 20 de dolari pentru draga Vatră, pe care cu atâta sete o citesc. Ieri s'a terminat aici campionatul de Fotbal, mondial; cum Argentina a învins Olanda, câștigând trofeul, a fost un entuziasm indescriptibil. Bătrâni și bătrâne că deabia îi țineau balamalele, tineri și copii dansau în stradă cu drapelul țării, se sărutau, alții cu tăvi, oale, crățiți și tinichele băteau în ele cât puteau iar zgomotul ne asurzea. Bătrâni din aziluri au cerut autorităților să fie duși în centru ca să ia parte la veselie, li s'a împlinit dorința. Mă uitam și mă gândeam cu părere de rău că echipa Țării Noastre, pierzând în Spania, n'a venit aici nici ca observator... Cu drag, mă gândesc la anii petrecuți împreună la Roma. De atunci au trecut 30 de ani, de când mă găsesc în această țară, tot cu gândul că voi pleca acasă; am făcut situație frumoasă, dar cu dorul ce faci?...

I.-Franța: Am urmărit toate cele scrise despre disidenții din Rusia și alte părți. Majoritatea sunt jidani sau au rude jidani, până si ginerele lui Zaharov e jidan. Paul Goma are nevastă evreică și a fost înscris în partid. Probabil că acum e timpul lor și ei se ajută între ei. Au toți succes și este foarte bine, dar mă întreb de cei ce au fost totdeauna contra comuniștilor, cari au murit, sau au făcut toată viața lor închisoare; nu se pomenește despre ei aproape nimic: aceștia sunt "fasciști"...

I.-Germania: Speranțe în puterile democratice apusene nu mai putem avea, că sunt subminate de comuniști; să nu uităm că disidenții sunt și rămân comuniști, chiar dacă au fugit de ruși; mulți din cei ce cer azil politic în străinătate sunt persoane dubioase.

De peste 20 de ani ei a fost cantat de toți comuniștii în cap cu Ceaușescu, și știau că armata sovietică n'a liberat nimic ci a subjugat milioane de Români Bucovina, Herța și Basarabia și au ucis peste 450.000 de soldați români care i taseră pentru liberarea acestor ținuturi românești. Acum, ei au dorit ca acest imn să dispară, dar se înșeală, nimeni nu va putea uita, nici generația de azi, cele viitoare, scâlcirea sufletească și toate bogățiile furate de "armata lătaritoare": petrolul, grâul, pădurile, aurul, nici foamea din Moldova, nici davai ciadavai palton, nici groaznia teroare ce durează de peste 30 de ani. Nu, nimeni nu va putea uita această perioadă tristă din viața neamului nostru și nici pe cei ce au glorificat ca liberatoare această năvălire de barbari. Istoria îi va categorisi pe acești nemernici ca slugi și trădători de neam!

R.-Franța: În Iunie s'au împlinit 40 de ani de când pentru prima dată în Renania s'au tras fire de in și cânepă pentru pânzeturi. Sfori și frânghii pentru șleauri și căpestre se torceau cu roata de mână pentru cele 30.000 de atelea câte erau în țară. Fabrica funcționa sub denumirea "Țesătorie Mecanică de In și Cânepă" N. Rizescu-Brănești, mai apoi "Frații Rizescu S.A.". Astăzi fabrica lucrează din plin, și ca numele fondatorului să fie pentru totdeauna uitat, ea se cheamă "Trainica": vedeți ce se petrece, azi, cu inițiativele altora!

După criza din 1929, am hotărât să fac și eu ceva pentru dezvoltarea economică a Țării, punând în valoare o materie primă autohtonă. Tatăl meu Stan Rizescu care la 1885 a adus și montat în Țară primele războaie mecanice, era torcător de in și cânepă; la confiscare, "Stan Rizescu S.A." avea 800 de războaie... În Mai 1936 ne-am dus în Renania și Württemberg, am încercat câlții și fuiorul ce adăsesem cu noi în unele fabrici... Mama m'a sfătuit să nu încerc această aventură atâta timp cât o cultură de in și cânepă nu e organizată. Singur tatăl meu m'a încurajat... În Mai sau Iunie 1938 torcătoria a scos primele fire pentru țesut pânzeturi. Pentru a mă mândri cu acest succes, am prezentat tatălui meu primul mosor cu fir Nr. 14. L-am găsit în curtea Țesătoriei, tocmai se răsturnase un tuc mămăligă pentru lucrătorii de la grădina de zarzavat. Cu un pas hotărât s'a îndreptat spre masa unde era mămăliga, a înconjurat-o cu fir de pe mosor și a tăiat mămăliga în două. În colțul ochilor i-au apărut lacrimi de bucurie și a spus atât: "Firul e bun! curaj, și cu Dumnezeu înainte!"

S.-Spania: Scrisoarea ce mi-ai trimis la B. Aires, a citit-o Dl Profesor și a rămas impresionat. În adevăr, despărțirea a fost mult mai impresionantă decât mă așteptam. Ai pus în scrisoarea aceea o notă de nostalgie care l-a zguduit. A fost citită și de Mardarie, Mișa, Arnăutu... Întâlnirile pentru apărarea Bisericii în Exil sunt extraordinar de bine venite. Bună și treaba cu Consiliul Național; Români și-au dat mâna ca să înfrunte dușmanul comun.

Am asistat la slujba înmormântării Prințului Nicolae. Au fost și alți Români anunțați în pripă de Răuță: Ciril Popovici, Uscătescu cu frate-său, Enescu. Erau cu cucoanele. Era și Georgel Dumitrăscu. Am fost și la adunarea organizată de El Piñar cu ocazia zilei de 18 Iulie, când s'a răsculat Franco, în Piața de los Toros. Erau ca la 30.000 de persoane. Au vorbit în numele Eurodreptei, ca replică contra eurocomunismului, Curuchet, un naționalist argentinian, directorul revistei Cabildo conservatoare, care atacă cu înverșunare judaismul; Tixier Vignancour, Almirante și, bine'nțeles, Blas Piñar. Se scanda numele lui Franco. Trecutul nu-l uită spaniolii, și ce datorează ei lui Franco.

N.-Italia: Am primit ultimul număr din "Vatra" pe care l-am parcurs cu atenție în întregime. O vastă sursă de informații, ce reclamă timp și paciență. Cât de prețios articolul de fond, cu "Ce se întâmplă în lume", îl socotesc impecabil, demn de a fi publicat de orice mare revistă internațională. Imi permit a semna o eroare de expresie unde spre sfârșit se vorbește de primirea lui Ceaușescu la Londra: "Cai împodobiți cu pampoane". Caragiale zicea în ironie pampon, substituindu-l francezului termen "pompon"... Nu toți legionarii sunt monumente. Exemplarele ca Puiu Gărcineanu, Iordache Nicoară și atâția alții căsăpiți de Carol al II-lea, nu mai există. Ce să spun de bietul Andrei Costin, mort încornorat de Horia Sima, bravul camarad comandant! Deci și printre noi au fost și buni și răi. Evident, cei buni au fost inegalabili. Am asistat personal la atâtea prăbușiri, la atâtea degradări, încât mi-am pierdut o bună parte din iluzii. Felicitări pentru atacul împotriva lui Drăgan. Felicitări mai ales pentru adeziunea la Consiliul Național, fapt de rară inteligență, ce comportă recunoașterea oficială a Legii de Exil politică. Bravo! Din toată sărăcia, anexează un mic obol pentru revistă.--



cel mai român dintre copiii Regelui Leal. În limbaj, ca și în "temperament", în dragostea de glie, de pământeni ei, cu toate ale lor. Pe popularul nostru Păcală îl citise pe-ascuns, lectură lui neîntrând în canonul educației vlăstarelor regale. Faima-i de "artag", era doar parțial îndreptățită; căci dacă-și revărsa mânia pe cei ce-i încurcau cărările, nicidecum n'a făcut caz de situația-i înaltă: da și încasa cavalereste, pumni și insulte, fără să-și târască "adversarii" prin răspunderi de lăse-majestate; de multe ori, aceștia nici nu știau cine le stase în față.

Soarta l-a dus și în capul țării, în haină de Regent, după ce besmeticul de frate, dezertorul de Carol, a fost îndepărtat de Tron, cu Actul din 4 Ianuarie 1926, pentru motive iubărețe. La moartea Regelui Intregitor, 20 Iulie 1927, Prințul și-a luat funcția în primire; dar, ori pentru că n'o avea singur, trebuind s'o împartă cu Patriarhul Miron și cu Gh. Buzdugan, șeful Casației; ori pentru că mărirea nu-l atrăgeau, deci nu le căuta, - fapt e că, în afara spargerii monopolului liberal la guvern, urme remarcabile n'a prea lăsat. Dar și timpul fusese scurt, Regenta fiind curând răsturnată de uzurparea lui Berilă, cu complicități din toate sectoarele prevăzătoare noastre democrației. Sub pretextul căsătoriei cu o româncă, Ioana Dumitrescu-Tohani, Prințul a fost apoi silit de concubinul unei evreice să ia calea exilului încă din 1937. Și singurul care-a protestat contra neomeniei, pe cât ne amintim, a fost Generalul Gh. Cantacuzino-Grănicerul, în numele și al Mișcării Legionare.

Venit prăpădul, Prințul Nicolae s'a distanțat de Nepot, autorul lui 23 August și decoratul Sovietelor, luând hotărât partea celor decizi la luptă. A organizat pe cont propriu o strălucită săptămână românească la Madrid, alta la fel la Freiburg, cu participări ce puteau fi utile cauzei românești: diplomați, miniștri, generali, prinți din casele domnitoare. A cutreerat lagărele de refugiați din Italia, ducând peste tot, la Roma, la Salerno, la Bari, la Triest, odată cu substanțiale daruri în pachete, calificatul său cuvânt de îmbărbătare. Pentru adăpostirea Bibliotecii din Freiburg cumpărase un adevărat palat, într-o poziție vulturească; și numai congenitala vrajbă valahă l-a făcut, până la urmă, să bată în retragere; căci dacă n'aștepta salamalecuri, n'ar fi putut nici suportă, după un bine gratuit, icniri injurioase. Eforturile sale însă, sabotate de clanurile exilului, au fost lipsite de continuitate și n'au putut da fructele scontate.

"Vatra", îi plăcea. Careva sugerase că ar fi bine să fie tipărită. Prințul, bun psiholog, a fost de altă părere; căci, zicea el, de vreme ce așa și-a făcut vadul, e bine să continue așa, în haina modestă de surghiun, în pas cu sărăcia generală. În drum spre "campo" din Triest, prin părțile Veneției, dintr'un drum lateral a țâșnit o mașină, care a atins-o pe-a Prințului chiar în locul unde sta directorul publicației. Vedeți, Alteță? - glumi Mircea Popescu - asta a fost un atentat la "Vatra": că, dacă-i rupea piciorul lui Vălimăreanu, cu ce o mai scria? - Nu, Popescule, replică Prințul, serios; asta să n'o spui nici în glumă! Vatra e foarte actuală, scrisă cu nerv, de neînlocuit. Nu le place la unii, fiindcă spune lucrurilor pe nume, dar asta-i și util și sănătos!-

Prea darnic, nu părea Prințul. Și nici norocos în ce se încapățâna să întreprindă practic. O fi poate doar coincidență, dar generozitatea sa, dela organizarea grandioaselor manifestări naționale la plata unui pârliț de abonament, a încetat odată cu încetarea din viață a Româncei, prima-i soție. Mort la Madrid, Prințul Nicolae a fost înhumat la Lausanne, dar numai provizoriu; căci dorința sa testamentară e ca ultimul-i sălaș să-i fie în pământul țării, îndată ce s'o libera. Fie-i țărâna ușoară!

&& Implinindu-se în Iulie 75 de ani de la răscoala contra Turcilor, care-a dus la efemera republică dela Crușova, tovarășul Tito afirmă că "poporul macedonean a văzut eliberarea proprie ca eliberare a tuturor naționalităților din Macedonia" și că Statele vecine - Bulgaria, Grecia și Albania, care și-au încorporat apoi hălci din Macedonia, fiind burgheze, au dus aci o "politică de desnaționalizare". - E imposibil regimurilor comuniste, de orice nuanță, să se debaraseze de minciună: păi, cine duce cea mai cruntă politică de desnaționalizare în Macedonia (ca să nu mai vorbim de Valea Timocului), unde Românii n'au nicio școală și nicio biserică, dacă nu chiar regimul lui Tito? Acest Tito care, într-o scrisoare lungă de două coloane, n'a găsit loc să pomenească, măcar, că șefii răscoalei au fost românul Pitu Guli și bulgarul Barev!

Dar ce să mai vorbim de Tito, când nici măcar "Libertatea" din Panciova, scrie în românește, n'a crezut nici ea de cuviință, în articolul comemorativ din 25

August, se pomenește pe Augustinul din Gali; pentru care "macedonenii" s'o fi jertfit acest român?...

&& Dl Brădescu acuză pe dl. Penescu, în "Carpații" (Ian. 1978), că "n'a mișcat un deget pentru a blama acțiunea criminală a regelui Carol II și a lui Armand Călinescu". Acum mai rămâne ca dl Brădescu să ne arate ce atitudine a luat dânsul față de acțiunile criminale ale lui Sima care au "legitimă" așa de oportune acțiunile lui Carol-Călinescu. Căci doară n'o fi pretinzând ca soarta Mișcării să-l doară mai mult pe un țărănist decât pe legionarii înșiși!

Mai spune dl Brădescu că legionarii sunt "creatori ai unei elite etice și morale care să limpezească odată și odată mocirla în care se sbate încă neamul românesc" și că Mișcarea "nu poate părăsi principiile proprii pentru a adera la altele... nu poate accepta o astfel de degradare... Ar fi o adevărată sinucidere morală și politică". Lucrul e perfect adevărat! Și atunci nu se înțelege de ce dl Brădescu, care se vrea legionar, împinge la "schimonosirea unui sens de gară și a unui ideal de trăire", încurajând "mocirla" în care se sbate nu neamul românesc, ci însuși șeful său!

&& "Libertatea" din Panciova, 31 Dec. 1977, arată media producției de grâu și de porumb din mai multe țări pe 1976: România, cea cu "câmpii mănoase", se află, sub domnia prea luminatului Ceaușescu, regulat în coadă, chiar față de celelalte țări "socialiste". Astfel, pe când Franța produce 37 chintale de grâu la hectar, Ungaria 36 și Iugoslavia 35, România produce abia 24! Iar la porumb: America 52, Italia 55, Ungaria 39, Iugoslavia 38, România abia ajunge la 25! Străvechiul nostru pământ, ignorând se vede genialitatea pantofarului, refuză să producă pentru ho-

&& "Bire" continuă să furnizeze informații interesante: "Isus, fiind o persoană istorică, atât moartea Lui cât și învierea Lui au fost văzute și privite de noroade și mulțimi, de dușmani și de prieteni și de martori oculari"; "Învie-rea Domnului s'a arătat... în viața Bisericii apostolice și ale martirilor"; "din cele 10 episcopate catolice din resere un singur episcop mai e în viață"; "la început partidul comunist din resere luase hotărîrea 'diplomației' să plece singuri, fără familie, aceștia rămânând ostatece în țară" (1 Mai); ~~XX~~ "se recomandă pe tovarășa Chiriacescu"; "există ~~XXXXXXXXXX~~ prizonieri care reușesc să se evadeze" (16 Mai); etc.

&& În "Libertatea" din 20 Mai, românul I. Dolinga spune că, în "Macedonia sârbească", "limbile și scrisul albanezilor și turcilor se folosesc în mod egal cu limba macedoneană în viața publică. Acest lucru se referă și la grupul etnic al romilor. La Tetovo a fost înființată prima stație de radio în limba romilor din lume, iar în curând vor apare și prima gramatică și ortografie a romilor, astfel ca limba lor să poată fi folosită în școală. Din păcate -se plânge Dolinga- acest exemplu de soluționare a problemei naționale nu este urmat și de țările vecine". Din păcate, zicem noi, acest frumos exemplu nu e urmat nici în laudata Macedonia, unde Românii noștri, băștinași înaintea "macedonenilor" și a romilor, n'au niciun fel de drepturi naționale, deși acestea ar costa mult mai puțin, având ei de mult gramatici și ortografie și fiind foarte departe de pretenția de a avea până și posturi de radio, ca țiganii lui Tito!

Radu Cornățeanu

#### NU MAI PLÂNGE MAMĂ de S.G.Theodoru

Nu mai plânge mamă, roșii îți sunt ochii.	Tu păzești căminul
Nu mai strânge falduri	și 'ngrijești morminte,
în pulpana rochiei.	Eu mergând pe drumuri, pururea înainte.
Nu mai plânge mamă	Nu te teme mamă, calea mea mă duce
tu doar știi prea bine	Tot în umbra Țării și pe căi răscruce.
Că îmi este gândul, tot la voi, la tine.	Dar sunt dârz și tare și, odată poate,
Știu că'n ochii umezi	O s'ajung sfârșitul drumurilor toate.
nu porți numai dorul	Și-o să-mi aflu tihna,
Dar și-ascunsă teamă, că poate feciorul,	plină de lumină;
Cel pornit în lume, cel gonit din toate,	Vom privi din casă, via pe colină,
S'afle cale'ntoarsă astăzi nu mai poate.	Căci port clipa sfântă,
Arde la icoană lumânare'n sfeșnic,	prin grea pribegie,
Tu mereu acasă eu pe drumuri veșnic.	Când vei plânge mamă, plâns de bucurie.

&& Ajutat de corul local al studenților, pr. D. Em. Popa a [www.arhivaexilului.ro](http://www.arhivaexilului.ro) la Konvikt-Kirche (Freiburg), în cadrul Seziunii Catolice Germane, vecernia ortodoxă

\* Gr. Dumitrescu, "Demascarea", München, 1978.- Încă o demascare a împăduririi comuniste, care, proclamând din buze "omenia", a degradat fapta omenescă dincolo de scara animalelor. Autorul scrie din păite, nu din auzite, iar "episodul tragic", cum îl numește în dedicația ce ne trimite, se petrece între 1948-1951, având ca scenă hrubele Jilavei, oribilele "demascări" de la Pitești și Canalul morții.- Adresa autorului: 83 Pieltstr.48 - 8000 München-Germania.-

\* Bulletin Informatif de l'Association des Français d'origine roumaine, Paris, No 8 apare în Iulie 1978 și se ocupă pe larg, prin pana viguroasă și lucidă a Dr. Jean Boboc, de agitația din jurul Transilvaniei, "o operație de diversiune sovieto-maghiară", - arătând și intervențiile președintelui Asociației la diversele publicații pentru combaterea, cu date istorice și statistici, a minciunilor debitate în ele de agitatorii din slujba Moscovei. "Ah! -încheie dl Boboc- dacă alte minorități din această lume, pe care le remarcăm și auzim tot mai puțin -acești Baltici, acești Basarabeni, acești Macedo-Români din Balcani...-, dacă acești uitați ai civilizației noastre... ar putea avea accentele de revoltă ale Ungurilor din Transilvania, și aceleași facilități de a comunica cu frații lor din Europa!"

Mai găsim, în același număr, o scrisoare a inimosului român Boboc către "Valeurs Actuelles", în legătură cu un film sovietic cu acțiunea în Basarabia, pregătit la Paris, în care regizor și artiști sunt români: Lotianu, Toma, Grigoriu, Șcuria, Doga; și, din Iorga și Em. de Martonne, extrase din descrierea călătoriilor lor în Basarabi

\* Alex Proc, "Jahrbuch der Orthodoxie", Schematismus 1976/77, München, în germană și engleză. De aci aflăm că arhiepiscop peste Chișinău și așazisa "Republică Moldovenească" este, de la 1972, Ionăfan Kopolovich, născut în 1912 în fosta "Ucraină Subcarpatică", care până la ultimul război ținea de Cehoslovacia, astăzi de Rusia. Preot de mir până în 1965, a fost atunci numit episcop de Berlin, apoi de Vilna, în urmă arhiepiscop de New York, în fine de Tambov. La Chișinău luă locul unui Varfolomey Gondarovski (născut la Belgorod), care plecă la Tașkent.

Dar dacă șeful suprem al Bisericii din Republica zisă Moldovenească nu e obligat să știe românește, vedem că nici străzile Capitalei, Chișinău, n'au nume românești, de vreme ce arhiepiscopul locuiește în "ulița Benderskaya 3"/...

Aici ou Bucovina nu stăm mai bine. La Cernăuți este episcop, din 1972, un Sava Babinet, născut în aceeași "Ucraină Subcarpatică", în 1926. Stă în ulița Russkaya 33, căci fostul palat metropolitan este acum muzeu. Înlocuise pe un anume Feodosie Prociuk din Volhinia (1961), precedat de Damian Marciuk tot din Volhinia (1961) și de Grigorie Zakaliak din Kodorov (1959). - Vedem și un ierarh născut la Cernăuți, Antonie Vakarik; dar acesta e îndepărtat de Bucovina, fiind episcop, succesiv, la Smolensk, Simferopol, azi la Cernigov. Patriarhia din București, așa de atentă față de mâna de Români din Europa și America, de ce nu s'o fi interesând de soarta milioanele de Români din Basarabia și Bucovina?...

\* Vintilă Horia, "Dumnezeu s'a născut în exil", ed. "Carpații", Madrid, 1978.- Originalul în franceză își meritase, prin 1960, premiul Goncourt. Autorul, trăit pe plaiuri oltenesti, a vrut acum să pună și compatrioților săi la îndemână acest "jurnal" al lui Ovidiu, contemporan al lui August și al copilăriei lui Isus și străbun al exilaților, pe care-l plimbă dela Constanța până pe culmile Vrancei, la răsorucea Munteniei, Moldovei și Transilvaniei de mai târziu, peste tot strivit de nostalgia români dar mângaiat de "blajinia" localnicilor Geți, a căror limbă a și deprins-o, scriind chiar poeme în ea. Romanul e o perlă a literaturii, române și universale. Se poate cere la dl Traian Popescu - Calle Conde de Peñalver 82, 4º - Madrid 6 - Spania.-

\* Eglantina Dașchievici, "Ma patrie", Chicago 1978.- Volumașul îngrijit, tipărit la Stuttgart, conține câteva duzini de poezii patriotico-religioase, dedicate mai ales patriei, Basarabiei, Bucovinei, Franței, Paștelui, Crăciunului, robirii Țării, Exilului; dar, "deși nota melancolică și nostalgică predomină în aceste poeme, ele rămân totuși animate de forța morală a speranței într'un viitor frumos și de credința în implacabila justiție immanentă", putând astfel implanta în suflete "imaginea sfântă a libertății și independenței României". Adresa autoarei: 4621 North Kenmore Ave - Chicago/Ill. 60640 - USA.-

\* Centenarul Independenței României, Montreal (Canada), 1977.- Într'o broșură de vreo sută de pagini e cuprins programul Săptămânii Românești dela Montreal, 8-14 Mai 1977, ocazionată de centenarul Independenței, la care și-au dat concursul, cu diferite teme adecvate, Dan Pleșoianu, Liviu Mureșanu, Georgeta Crainic (cu o caldă evocare a pictorului Grigorescu), Zeno Câmpăanu, Petre Sultana, preot dr. Pe-



unde la cântec și recitări. vedem corala "Bună Vestire" (dirijată de Al.C. Popescu și pe d-nii Silviu Pârlea, George Constantinescu, Vasile Grama, N. Popescu, Ion Constantinescu, Aurel Gramescu, Mihai Naum, Alex. Sireteanu, Kati Dumitrașcu. Din Comitetul inițiator au făcut parte Zeno Câmpăanu, Georgeta Crainic, Silviu Mureșanu, Al. Oană, Dan Pleșoianu, Ovidiu Popescu, pr.dr. Popescu, dr. Sorin Sonea, George Stanciu, Petre Sultana și Vasile Tega. -

\* Secolo d'Italia, cotidian al Mișcării Sociale Italiene, Roma, a publicat în numărul din 29 Iulie Comunicatul cu înființarea, la Paris, a Consiliului Național Român, invitând pe refugiații, de orice naționalitate, cari vor să colaboreze, să se adreseze la "Alternativa Nazionale", Casella Postale 688, Milano. -

- Comunicatul a fost publicat și de "Alternativa Nazionale", în numărul pe Iulie, cu încheierea că "inițiativa refugiaților români de a constitui un Comitet Național cuprinzând toate partidele în exil merită toată atenția și sprijinul pentru forța sa morală de a fi știut să sacrifice interesele partizane pe altele unității naționale". -

\* Nicholas Dima, în "Journal of Geography", Mai, 1978, USA: "University education in Eastern Europe: the case of geography in Romania".

- în "Solia", Apr. 1978: O interesantă "întâlnire în vis" cu Mântuitorul. -

\* Florica Bațu, "Seară lumească", versuri, Kitchener-Canada, 1978. -

\* Vestitorul Român Canadian, redactat de pr. Dumitru D. Ichim, Kitchener. -

#### VITEJII PARTIDULUI

Zece membri de partid Au visat o viață nouă, Unul a visat în somn Și-au rămas doar nouă.	Șase membri de partid Au strigat lozinci, Unul a greșit lozinca Și-au rămas doar cinci.	Doi membri de partid Defilând cu pumnul, Unul pare amenințat... Și-a rămas doar unul.
Nouă membri de partid De marxism s'au copt, Unul însă s'a cam ars. Și-au rămas doar opt.	Cinci membri de partid Au miting la teatru; Unul n'a aplaudat Și-au rămas doar patru.	Un membru de partid Ajuns în post mare, Inevitabil a căzut La verificare.
Opt membri de partid Au trecut la fapte, Unul a trecut la Tito Și-au rămas doar șapte.	Patru membri de partid Sunt cu toți evrei, Unul s'a repatriat Și-au rămas doar trei.	(Un membru de partid Cel mai răsărit, A plecat cu Oneteul Și n'a mai venit)
Șapte membri de partid Au făcut afaceri grase, Unul a făcut cam multe Și-au rămas doar șase.	Trei membri de partid Nu mai vor război, Unul pace n'a mai vrut Și-au rămas doar doi.	Niciun membru de partid Luptă pentru pace, Dar partidul-i vigilent, Știe el ce face!

&& La Avignon a avut loc, între 9-16 Mai, cu ocazia centenarului jocurilor Latinității, o serie de manifestări, la împlinirea veacului de când Vasile Alecsandri a fost încununat cu marele premiu al Jocurilor floreale, de către un juriu prezidat de Mistral, pentru "Cântecul gînteii latine". Au participat savanți și poeți din toată lumea latină. În seara de 13 Mai a avut loc ceremonia desvelirii unei plăci comemorative a evenimentului din 1878; iar a doua zi s'a știut că printre premiații concursului internațional de poezie sunt și trei români: Teodor Bălș, marele premiu al latinității și premiul întâi pentru poezie în limba română; Petre Ghelmez, premiul al doilea pentru poezie în română; și Traian Lăzărescu, premiul al doilea pentru poezie în latină. -

&& O întrebare pentru ideologul d-lui Șima, la care așteptăm un răspuns deschis, legionărește, fără suceli de vorbe: Ce alternativă de orzon moral poate oferi omenirii "putrede" un "om" care a pângărit căminul fratelui de luptă?...

&& În zilele de 6-8 Octombrie va avea loc la Freiburg adunarea generală anuală a Bibliotecii Române, cu manifestări culturale, în localul din Uhlandstr. 7. -

Herausgeber und für den Inhalt verantwortlich: Dr. Petre Vălimăreanu

7800 Freiburg - Erbprinzenstr. 17 A - Germania

Contribuțiile pot fi trimise, pe același nume, în Germania, la Öffentliche Sparkasse, Konto 1264443, Freiburg; în Italia, la C.C. Postale 43327000, în Franța, pe numele Jean Ștefleă, Soc. Générale, 5 Place Gambetta, Paris, contul 5-021415-5. -